

SKUPNO ZASEDANJE ZBOROV

SKUPŠČINA OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Številka: 06-2/86

Datum: 29/5-1987

Na podlagi 103. člena statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik (Ur. l. SRS, št. 13/86 in 34. člena poslovnika skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik (Ur. l. SRS, št. 13/87)

SKLICUJEM

7. skupno zasedanje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, ki bo

v sredo, 24. junija 1987 s pričetkom ob 15. uri

v veliki sejni dvorani občine Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 7.

V sprejem predlagam naslednji

dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti zborov,
2. Odobritev skrajšanih zapisnikov 9. seje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora,
3. Vprašanja in predlogi delegatov,
4. a. Poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990 za leto 1986 in prvo trimesečje leta 1987 z oceno razvoja do konca leta 1987,
b. Poročilo o uresničevanju resolucije mesta Ljubljana za leto 1987 (gradivo SML),
5. Možnosti izvajanja socialnega varstva v občini Ljubljana Vič-Rudnik v danih razmerah,
6. Predlog dopolnitev družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990 z opredelitvijo poteka avtoceste Ljubljana-Bregana na odseku Malence-Cikava,
7. Predlog odloka o razglasitvi polhograjskega graščinskega kompleksa za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost,
8. Predlog odloka o sprejemu ureditvenega načrta za del območja urejanja VI 3/3 - Biotehniška fakulteta in VR 3/5-Biocenter,
9. Predlog odloka o sprejemu zazidalnega načrta za del območja VS 12/5 Kopanke,
10. Osnutek odloka o namembnosti poslovnih prostorov in poslovnih stavb,
11. a) Osnutek dogovora o spremembah in dopolnitvah dogovora o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1987,
b) Osnutek obloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1987,
12. Razrešitev predsednika in članov izvršnega sveta ter funkcionarjev občinskih upravnih organov in strokovnih služb,
13. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov izvršnega sveta skupščine občine,
14. Imenovanje funkcionarjev občinskih upravnih organov in strokovnih služb,
15. a) Poročilo o delu skupin delegatov za zbor občin in zbor združenega dela Skupščine SRS s sedežem v občini Ljubljana Vič-Rudnik,
b) Predloga sklepov o razrešitvi in imenovanju članov skupin delegatov za zbor združenega dela Skupščine SRS,
16. Predlog programa dela zborov skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje september-december 1987,
17. Obravnava ostalega gradiva za seje zborov skupščine mesta Ljubljane in delegiranje delegatov na sejo zbora občin in zbora združenega dela skupščine mesta Ljubljane.

PRESEDNIK
skupščine občine
Ljubljana Vič-Rudnik
Peter Vrhunc

OPOMBA: Gradivo k tč. 13, 14 bo dostavljeno naknadno.

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na svoji 56. seji dne 27/5-1987 obravnaval Poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990 za leto 1986 in prvo trimesečje leta 1987 z oceno razvoja do konca leta 1987 in ga posreduje skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik v obravnavo in sprejem.

IZVRŠNI SVET

POROČILO

O uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986 - 1990 za leto 1986 in prvo trimesečje leta 1987 z oceno razvoja do konca leta 1987

1. UVOD

Družbeni plan občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986 - 1990 izhaja iz predpostavke, da postavljeni cilji razvoja v prejšnjih srednjeročnih obdobjih niso bili uresničeni, razlike v stopnji gospodarske moči ter v komunalni infrastrukturi so se glede na ostale občine v Ljubljani še povečale, v zagotavljanju družbenega standarda pa zmanjševale.

Dolgotrajne priprave in utemeljeni razlogi so v dokumentih »Ljubljana 2000« zagotovili usmeritev v hitrejši razvoj južnega območja Ljubljane, kjer naj bi z večjimi vlaganji v infrastrukturo omogočili večja gospodarska vlaganja, s tem odpiranje novih delovnih mest in hitrejši celoviti razvoj občine. Taka usmeritev se konkretnije odraža v sprejetih družbenih planih občine in mesta, v letnih resolucijah in planih SIS družbenih dejavnosti, bistveno manj pa v planih SIS materialne proizvodnje.

Prvi leti novega srednjeročnega obdobja že resno ogrožata realnost napovedi dolgoročnega plana o hitrejšem razvoju južnega dela Ljubljane. Kljub znatnim površinam, ki so namenjene za gospodarske naložbe, te še niso realizirane zlasti zaradi zapletenih postopkov ob predvidenih posegih v prostor in predvsem zaradi bistveno prepočasnega opremljanja industrijskih con s primarnimi komunalnimi vodi.

Gospodarski razvoj občine torej zaostaja za pričakovanji. V zaostrenih gospodarskih razmerah so nekatere organizacije začele pešati, izvoz stagnira, količinski obseg proizvodnje zaradi razmer na trgu ponekod celo pada. Dejavnost občinske skupščine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij je bila zato usmerjena v vzpodbujanje bistveno boljšega, poglavljenega in odgovornega dela na področju snovanja razvoja.

Razmišljanje o novih proizvodnih usmeritvah, preverjanje teh snovanj z marketinškimi analizami in preizkusi tehničnih in tehnoloških možnosti so tesno povezani s premiki na kadrovskem področju. Ob tem, ko ugotavljamo, da številne napovedi glede komunalne infrastrukture in usmerjanja investitorjev v občino, niso uresničene, je pa realizacija obljub vezana na odločitve v drugih občinah in v Ljubljani, je kadrovska področje nesporno tisto, kjer lahko v občini sami več storimo za hitrejši razvoj. Zato je ena temeljnih predpostavk družbenega plana usmeritev na kadrovske področje v krepitve in vzpodbujanje kreativnosti, znanja in novih oblik organiziranosti in delovanja. Dobro leto dni je sicer prekratko obdobje za oceno premikov na teh področjih, vendar je očitno, da je kadrovanje na odgovornejša mesta še vedno preveč občasna akcija, pravega sistema napredovanja in preverjanja uspešnosti pa še ni.

Pri predvidenih naložbah prihaja do časovnih zamikov, kar zlasti velja za načrtovano gradnjo v zasebnem sektorju drobnega gospodarstva. V trgovini kaže, da so bila načrtovanja realna in bo možno z izgradnjo novih trgovin izboljšati oskrbo v občini; v kmetijstvu vnaša negotovost neustrezna cenovna politika, ki ob pomanjkanju realnih in z vsemi ekonomskimi ukrepi podprtih

ekonomskih odločitev izničuje pozitivne učinke melioracij zemljišč, posodabljanja mehanizacije in uvajanja novih strokovnih spoznanj v živinoreji in kmetijstvu.

Raziskovalna dejavnost po vzpodbudi z uvozom potrebne opreme v začetku srednjeročnega obdobja ugotavlja ovire za hitrejši razvoj zlasti v pomanjkanju prostora, ob tem pa ni večjih aktivnosti pri prenosu poskusne proizvodnje v redno.

Ob tem, ko se izteka program izgradnje objektov s sredstvi samoprispevka, se možnosti za investicije v širitev družbenih dejavnosti postopno zmanjšujejo – prav na področju družbenega standarda je zaostanek občine za ostalimi zlasti zahvaljujoč samoprispevkom, še najmanjši. Spet pa se – kar je nedvomno kratkovidno – povečujejo razlike v ravni osebnih dohodkov med gospodarstvom in negospodarstvom.

Na področju urejanja prostora smo priča intenzivni pripravi prostorskih izvedbenih aktov, kar je obsežno in zahtevno delo. Stanovanjska gradnja zaostaja, sredstva za prenavo so pičila, po neuspelem referendumu o IV. samoprispevku na območju ljubljanskih občin pa so se časovno oddaljile tudi sicer prepotrebne rešitve problemov oskrbe z zdravim pitno vodo zlasti v izvenmestnih območjih, skromne so naložbe na področju PTT in pri urejanju cest.

Izjema so načrti za pospešeno gradnjo avtoceste Bratstva in enotnosti, kar je nedvomno pozitivno, saj bi po dograditvi južne obvoznice in razbremenitvi Tržaške in Dolenjske ceste prenesli resne prometne zagate na Rudnik, na priključek južne obvoznice in Dolenjske ceste. To je narekovalo takojšnjo dopolnitev družbenega plana, ki pa mora biti zaradi izpada sredstev predvidenega samoprispevka še letos spremenjen in hkrati dopolnjen z načrti nekaterih novih naložb.

1.1. REZULTATI POSLOVANJA V LETU 1986

V letu 1986 z resolucijo načrtovani cilji v globalu niso bili uresničeni. Konvertibilni izvoz se je znižal za 2 odstotka, skupni izvoz pa povečal za odstotek, medtem ko smo načrtovali rast konvertibilnega izvoza za 15 odstotkov in rast skupnega izvoza za 12 odstotkov. Delež konvertibilnega izvoza občine v Ljubljani se je kljub temu povečal z 4,2% v letu 1985 na 4,4% v letu 1986. Rast uvoza pa je močno preseгла resolucijska pričakovanja, saj znaša 29% nasproti predvidenim 7%.

V letu 1986 so povečali konvertibilni izvoz v primerjavi z letom 1985 v DO Plutal, DO Ilirija Vedrog, DO Iskra Merilna elektronika, DO Tobačna tovarna Ljubljana, DO Avtomontaža TOZD TGN, DO Iskra IEZE TOZD SEM in DO IUUV TOZD Galanterija.

Manjši konvertibilni izvoz v letu 1986 pa so od večjih viških izvoznici dosegli v DO Slovenija le Žičnica, DO Avtomontaža TOZD Utensilia, DO Tovil, DO IGO, DO Hoja in DO KZ Velike Lašče.

V letu 1986 se je po podatkih Zavoda SRS za statistiko industrijska proizvodnja znižala za 6,6 odstotka v primerjavi z letom 1985 in je tako kar za 12,6 odstotka zaostala za resolucijskimi predvidevanji. Vzroki za nedoseganje resolucijskih ciljev so v slabših rezultatih posameznih OZD, katerih udeležba v družbenem proizvodu občine je relativno visoka. Količinski obseg proizvodnje se je v letu 1986, v primerjavi z letom 1985 zmanjšal v DO TTL TOZD Proizvodnja, DO Ilirija Vedrog TOZD Kozmetika in TOZD Ilirija, DO Emona IPKO, DO Rašica TOZD Galanterija, DO Surovina Maribor TOZD Surovina Ljubljana, DO GP Grosuplje TOZD Gradbeni polizdelki, DO Zmaga in DO Livar TOZD LBK.

Osnovni vzroki zmanjšanja količinskega obsega proizvodnje so težave pri prodaji in velike zaloge končnih proizvodov.

Največji dvig rasti količinskega obsega proizvodnje so leta 1986 dosegli v DO Avtomontaža TOZD TGN, DO IGO, DO IUUV TOZD Galanterija, DO Iskra Merilna elektronika in DO KIP.

Načrtovana 3 odstotna rast kmetijske proizvodnje ni bila dosežena. Odkup mleka je za 7%, klavne govedí pa za 3% manjši kot v letu 1985. Ugodnejši so rezultati v rastlinski pridelavi, zlasti v pridelavi koruze za žirno in silažo. Gozdarska blagovna proizvodnja je bila precej večja od načrtovane, saj je bil plan presežen za 10,5%.

Ob koncu leta 1986 je bilo v občini zaposlenih 19.460 delavcev, kar je za 2,2% več kot v letu 1985, od tega v gospodarstvu 14.352 delavcev oziroma 2,4% več kot leta 1985, v negospodarstvu za

1,9% več kot v letu 1985, kar pomeni, da je bila presežena rast predvidena z resolucijo, ki znaša 1,4%.

Osební dohodki delavcev v gospodarstvu so bili v letu 1986 nominalno za 124 odstotkov večji, kot v letu 1985, realno povečanje pa znaša 14,3%. V znanstveno raziskovalnih organizacijah se je osebni dohodek nominalno povečal za 126 odstotkov, v ostalih negospodarskih organizacijah pa za 130%.

Povprečni mesečni čisti OD na delavca v gospodarstvu je znašal 123.718 din, v znanstveno raziskovalnih organizacijah 191.714 din in v ostalih negospodarskih organizacijah 155.851 dinarjev.

Občinsko gospodarstvo je v letu 1986 doseglo 268.106 mio din celotnega prihodka oziroma 93% več kot v letu 1985. Velik vpliv pri tem je imela rast cen, saj so bile cene proizvajalcev v povprečju višje za 83,7%, cene na drobno za 93,1% in cene življenjskih stroškov za 95,9%.

Gospodarstvo na območju občine je blizu 89% celotnega prihodka oblikovalo s prihodki od prodaje proizvodov in storitev ter prihodki iz skupnega prihodka in dohodka na domačem trgu. S prihodki od prodaje blaga in storitev na tujem trgu je oblikovalo le 4,4% celotnega prihodka, kar je za 1,2 strukturne točke manj kot v letu 1985. V letu 1986 beležijo še dinamičnejšo rast prihodki gospodarstva, doseženi izven kupoprodajnih razmerij. Med temi so največji prihodki od obresti, ki predstavljajo že 2,5% celotnega prihodka (v letu 1985 2,2%).

Ustvarjeni dohodek gospodarstva v letu 1986 znaša 62.676 mio din oziroma 123% več, kot v letu 1985. Razlika med rastjo celotnega prihodka in dohodka (30 indeksnih točk) kaže, da je zaradi nerealnega obračuna porabljenih sredstev dohodek dokaj precejšen in kot tak ne odraža dejanske uspešnosti gospodarstva.

Z izgubo so v letu 1986 poslovanje zaključile DO Hoja TOZD Stavbno mizarstvo (49.019.884 din), DO Hoja TOZD Galanterija Podpeč (78.789.722 din), DO KIP (48.783.761 din), DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestva (104.050.480 din) in DO Avtomontaža TOZD Utensilia (1.269.000 din). Pretežni del izgube so organizacije pokrile iz lastnih sredstev rezerv oziroma sredstev rezerv drugih TOZD v sestavi DO.

Razporeditev dohodka za leto 1986 kaže, da se je za 2,8 strukturne točke zmanjšal delež gospodarstva kot posledica visoke rasti obveznosti za splošno in skupno družbeno porabo, zaradi neuskajane rasti osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe z rastjo doseženega dohodka pa je tudi nižji delež akumulacije kot v prejšnjem letu (2,7 indeksnih točk).

IS je na svoji 52. seji dne 22. 4. 1987 ugotovil, da so kršili družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1986 v DO Tovil in DO Vodnogospodarski inštitut. V DO Tovil so razporedili za OD in skupno porabo za 16,2 mio din preveč sredstev, v DO Vodnogospodarski inštitut pa za 25,6 mio din preveč sredstev. Obe organizaciji sta dolžni preveč razporejena sredstva poračunati skladno z Zakonom o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev za leto 1987 nad rastjo produktivnosti dela.

Obseg poslovnih sredstev je v letu 1986 večji za 108%. V strukturi poslovnih sredstev zavzemajo obratna sredstva 46,2% in osnovna sredstva v uporabi 38,4%. Osnovna sredstva so znašala konec leta 1986 po sedanji vrednosti 73.547 mio din in so bila za 106% večja kot konec leta 1985. Povečana vrednost osnovnih sredstev je v glavnem rezultat revalorizacije osnovnih sredstev (34.439 mio din ali 91%). Stopnja odpisanosti opreme (76,4% v gospodarstvu, 79,7% v industriji) je visoka zlasti v nekaterih industrijskih dejavnostih (predelava kemičnih izdelkov 97%, proizvodnja živilskih proizvodov 97,7%, grafična dejavnost 92,9% itd.), v kmetijstvu, trgovini na drobno, stanovanjsko komunalni dejavnosti in v finančno poslovnih storitvah – storitve na področju prometa.

Konec leta 1985 so znašala obratna sredstva gospodarstva 88.425 mio din in so porastla za 97% od tega je bilo kar 46,6% zalog, 19,5% terjatev do kupcev in 6,1% denarnih sredstev. Močno se v obratnih sredstvih povečuje obseg drugih denarnih sredstev (terjatve iz skupnega prihodka, terjatve do TOZD).

Terjatve do kupcev so bile konec leta 1986 17.202 mio din oziroma za 99% večje od stanja konec leta 1985. Krite terjatve (13.349 mio din) so se povečale za 88%, povečanje nekritih terjatev pa je kar 149% (3.853 mio din).

Čeprav je obseg denarnih sredstev gospodarstva konec leta 1986 skoraj enkrat večji kot leta 1985, najbolj likvidna sredstva zajemajo le 6,1% celotnih obratnih sredstev.

Trajni viri poslovnih sredstev gospodarstva so ob koncu leta 1986 znašali 102.461 mio din oziroma 53,5% celotnih virov poslovnih sredstev. Povečanje trajanih virov poslovnih sredstev je v glavnem posledica revalorizacije osnovnih sredstev in revalorizacije zalog (skupno 37.006 mio din ali 74%), saj je gospodarstvo iz razporeditve čistega dohodka namenilo v poslovni sklad le 8.904 mio din.

Delež dolgoročnih in kratkoročnih virov poslovnih sredstev v skupnih virih kaže za občinsko gospodarstvo neugodno strukturo tujih virov poslovnih sredstev, kajti kar 78% zavzemajo kratkoročni viri poslovnih sredstev.

S trajnimi in dolgoročnimi viri poslovnih sredstev gospodarstvo na območju občine po pokritju osnovnih sredstev in dolgoročnih plasmajev, pokriva le cca 70% vrednosti zalog (konec leta 1985 77%).

1.2. REZULTATI POSLOVANJA V PRVEM TRIMESEČJU LETA 1987

S sprejetjem novega zakona o celotnem prihodu in dohodku so nastale velike spremembe v obračunskem sistemu, ki omogočajo realno ugotavljanje celotnega prihodka, porabljenih sredstev, dohodka in drugih osnovnih ekonomskih kategorij. Prvi del zakona, ki ureja ugotavljanje celotnega prihodka in dohodka, je v veljavi že od začetka leta, določbe tistega dela zakona, ki urejajo razporeditev dohodka in čistega dohodka pa bodo začele veljati od 1. julija dalje.

Na področju ugotavljanja celotnega prihodka novi zakon pri naša širšo podlago za ugotavljanje celotnega prihodka, kar bo vplivalo na njegovo povečanje. Tako se v celotni prihodek všteta tudi prihodki, doseženi z dajanjem gotovih proizvodov ali osnovnih sredstev v zakup, v uporabo proizvodov, blaga in storitev za lastne potrebe skupne porabe. Odpravljena je tudi obveznost zmanjšanja celotnega prihodka za dobiček, ki ni bil vnesen iz tujine in za prodajo proizvodov, blaga in storitev na kredit, če za ta redit nima kritja za te namene. Novi zakon tudi prilagaja ugotavljanje celotnega prihodka novim deviznim predpisom preteklega leta. Zaradi nekaterih sprememb pa se celotni prihodek lahko tudi zmanjša. Tako ta zakon izključuje revalorizacijski del obresti od danih kreditov in drugih terjatev — revalorizacijske prihodke iz celotnega prihodka. V celotni prihodek so vključene le realne obresti nad stopnjo inflacije. Celotni prihodek je lahko manjši tudi zaradi popolnejšega sistema revalorizacije sredstev, saj ne dopušča več povečanja celotnega prihodka za učinek revalorizacije zalog v znesku obresti in tečajnih razlik.

Spremembe v zakonu o celotnem prihodu in dohodku bodo precej vplivale tudi na dinamiko in strukturo porabljenih sredstev. Zaradi popolnejšega sistema revalorizacije kakor tudi zaradi drugih sprememb, bodo porabljena sredstva povečana. Med materialnimi stroški je na novo vključena revalorizacija porabljenih surovin, materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže. Na novo so vključena tudi plačila za bančne storitve in storitve plačilnega prometa, ki so bila doslej med drugimi poslovnimi stroški. Med drugimi poslovnimi stroški so na novo všteti: učinek revalorizacije realiziranih proizvodov in storitev, zneski revalorizacije trajnih virov poslovnih sredstev in zneski revalorizacijskih odhodkov, ki niso nadomeščeni z revalorizacijskimi prihodki, obvezni popravki dvomljivih in spornih terjatev, ki jim je pretekel rok zapadlosti, kritje izgube banke v breme TOZD in stroški delovnih skupnosti do višine, določeni po standardih TOZD in DS.

Stroški amortizacije bodo tudi večji zaradi učinkov revalorizacije amortizacije, ki se uporabljajo za nadomestitev revalorizacijskih odhodkov in se nadomeščajo iz celotnega prihodka kot redna amortizacija.

Zaradi naslednjih sprememb v zakonu pa se porabljena sredstva zmanjšajo: izključene so obresti od kreditov, ki se do stopnje

inflacije štejejo med revalorizacijske odhodke, nad to stopnjo pa se nadomeščajo iz dohodka. V porabljenih sredstvih tudi ni več negativnih tečajnih razlik, ker se te nadomeščajo v breme revalorizacijskih odhodkov.

Podatki iz periodičnih obračunov za letošnje prvo trimesečje so primerljivi s podatki enakega obdobja preteklega leta.

Finančni rezultati gospodarstva na območju občine Ljubljana - Vič-Rudnik v obdobju januar-marec 1987:

	(v mio din)	
	GOSPODARSTVO I-III 1987	IND
CELOTNI PRIHODEK	95.898	199 ^x
PORABLJENA SREDSTVA	74.369	192 ^x
- amortizacija	2.756	188
- revaloriz. obračunane amortizacije	342	-
DOHODEK	21.537	221 ^x
SKUPNI DOHODEK	1.057	575
RAZPOREJENI DOHODEK	22.746	203
CELTONA TEKOČA IZGUBA	1.276	442
USTVARJENI ČISTI DOHODEK	14.798	187
- del ČD za OD in skupno porabo	13.404	231
- del ČD za akumulacijo	2.639	110
SREDSTVA ZA REPRODUKCIJO	5.736	149
NEPLAČANI PRIHODKI	6.120	183
Povprečno uporabljena poslovna sredstva	293.404	155
- brez elektrogospodarstva	178.481	182
Povprečno število zaposlenih	15.607	104
Izplačani čisti OD (obračunan) na delavca		
- mesečno (v din)	185.312	218
ZALOGE - skupaj	55.029	212
- zaloge materiala in surovin	27.600	200
- zaloge nedokončane proizvodnje	4.471	213
- zaloge gotovih proizvodov	6.043	178
- zaloge blaga	16.914	253

^x Indeksne rasti po preračunu

1. Celotni prihodek, porabljena sredstva in dohodek

V prvih treh mesecih letos je gospodarstvo na območju občine ugotovilo celotni prihodek v znesku 95.898 din. Za obravnavano obdobje letos je znašal načrtovani celotni prihodek gospodarstva kar 115.093 mio din. Z izjemo v vodnem gospodarstvu, doseženi celotni prihodek zaostaja za načrtovanim v vseh področjih, najbolj pa v industriji in trgovini.

Zaradi novega obračunskega sistema rast celotnega prihodka v primerjavi s prvim trimesečjem lani ni realna. Na zmanjšanje celotnega prihodka v letu 1987 imajo največji vpliv prihodki od obresti. Z zmanjšanjem celotnega prihodka v prvem trimesečju lani za te prihodke dobimo primerljivi celotni prihodek. Po tem preračunu znaša porast celotnega prihodka 99 %.

Celotni prihodek občinsko gospodarstvo oblikuje pretežno (88 %) s prodajo blaga na domačem trgu in je zato njegov obseg pod močnim vplivom visoke rasti cen. V letošnjem prvem trimesečju so bile cene na drobno višje kot v enakem obdobju lani za 101,5 % (Ljubljana 104,5 %), cene proizvajalcev industrijskih proizvodov pa za 82,9 %.

S prihodki od prodaje blaga in storitev in s prihodki iz skupnega prihodka in dohodka na tujem trgu je v prvih treh mesecih letos doseženo 4.538 mio din prihodkov ali 4,7 % (lani 5,8 %) celotnega prihodka. Izvoz občinskega gospodarstva v letošnjem prvem trimesečju močno zaostaja za predvidevanji, saj je v primerjavi z enakim obdobjem lani manjši za 24,3 % (konvertibilni izvoz manjši le za 3,6 %).

Konec meseca marca letos izkazuje gospodarstvo za 6.120 mio din neplačanih prihodkov ali za 83 % več kot konec meseca marca lani. Medtem ko je stopnja neplačanih prihodkov v gospodarstvu (5,9 %) nekoliko manjša kot lani, se je v industriji povečala zlasti v predelavi nekovinskih rudnin, predelavi kovin, strojni industriji in v proizvodnji in predelavi tobaka. Neplačani prihodki v področju industrije znašajo 3.327 mio din ali 9,8 % fakturirane realizacije.

Č Podrobneje so rezultati poslovanja v letu 1986 objavljeni v delegatskem gradivu Naše komune št. 4 z dne 31.3. 1987.

Na dinamiko in strukturo porabljenih sredstev v letošnjem letu močno vplivajo spremembe v zakonu o celotnem prihodu in dohodku in sicer zaradi številnih novih pozicij, načina njihovega izkazovanja in nadomeščanja iz celotnega prihodka (spremembe obrazložene v uvodnem delu).

V prvih treh mesecih letos je gospodarstvo za doseženi dohodek obračunalo za 74.369 mio din porabljenih sredstev. Preračun porabljenih sredstev za I. trimesečje 1986 na primerljivo vsebino in način izkazovanja porabljenih sredstev v letu 1987 kaže, da je tudi po tem preračunu rast stroškov ostala ista (IND 192).

Med porabljenimi sredstvi se hitreje od celotnega prihodka povečujejo predvsem materialni stroški (IND 202) in stroški amortizacije (IND 212). K povečanju materialnih stroškov so v največji meri prispevali predvsem močno povečani stroški proizvodnih in neproizvodnih storitev ter stroški porabljene energije in revalorizacije porabljenih zalog surovin in materiala.

V prvih treh mesecih letos je gospodarstvo obračunalo za 2.341 mio din amortizacijo po predpisanih minimalnih stopnjah (IND 176), zato je na povečan obseg obračunane amortizacije deloval predvsem povečan obseg amortizacije nad predpisanimi stopnjami (415 mio din, IND 315) in revalorizacija obračunana amortizacije (342 mio din).

Izločitev obresti od kreditov iz poslovnih stroškov se odraža v obsegu teh stroškov v letošnjem letu. Drugi stroški poslovanja, ki v prvih treh mesecih letos znašajo 5.187 mio din so večji kot v enakem obdobju lani za 75%. Dobro polovico te vrednosti (2.83 mio din) se naša na revalorizacijo realiziranih proizvodov in storitev ter na revalorizacijo trajnih virov poslovnih sredstev. Med drugimi poslovnimi stroški pa kažejo zlasti visok porast povračila poslovnih stroškov delovnih skupnosti, stroški za prehrano delavcev in stroški za reklamo in propagando.

Stroški nabavne vrednosti prodanega blaga, materiala in odpadkov zavzemajo dobro polovico celotnih porabljenih sredstev gospodarstva (51,3%) in so od enakega obdobja lani večji za 89%.

Ustvarjeni dohodek gospodarstva v prvih treh mesecih letos znaša 21.537 mio din. Po preračunu celotnega prihodka in porabljenih sredstev prvega trimesečja lani je rast primerljivega dohodka 121%.

V prvih treh mesecih letos je bilo v področju industrije doseženo za 8.874 mio din dohodka. Kar v treh dejavnostih (proizvodnja žaganega lesa in plošč, proizvodnja in predelava papirja in predelava surovin iz odpadkov) je doseženi dohodek manjši kot v enakem obdobju lani, nizka rast dohodka pa je zabeležena v panogi predelave kemičnih izdelkov, proizvodnji gradbenega materiala, proizvodnji in predelavi tobaka in grafični dejavnosti. V drugih področjih gospodarstva je povečanje doseženega dohodka skoraj v vseh dokaj visoko, za povprečnim povečanjem gospodarstva nekoliko zaostaja le v prometu.

Izguba iz tekočega poslovanja

Poslovno obdobje januar-marec 1987 je v gospodarstvu na območju občine sklenilo z izgubo 14 organizacij združenega dela. Izguba v teh organizacijah je znašala 1.276 mio din. V primerjavi z enakim obdobjem lani so bile izbube v prvih treh mesecih letos večje kar za 994 mio din ali za 352 odstotkov, število izgubarjev pa je bilo večje za 6 organizacij združenega dela.

Struktura izgube: (v 000 din)

	I-III. 1986	I-III. 1987	IND
- porabljena sredstev, ki niso nadomeščena iz celotnega prihodka	2.022	8.086	400
- nekrita obveznosti iz dohodka	8.469	23.805	281
- izplačane akontacije OD in drugih obveznosti, ki niso krite s čistimi dohodki	271.583	1.244.485	458
SKUPAJ tekoča izguba	282.074	1.276.376	452

Izguba na substanci - porabljena sredstva, ki niso nadomeščena iz celotnega prihodka - je bila zabeležena le v organizaciji Mercator LM - TOZD Strojni obrat Kozarje (v vseh primerjanih obdobjih).

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo se je sestel z vsemi organizacijami, ki so v prvem trimesečju letos zaključile z izgubo. Osnovna ugotovitev je, da tako sezonski vplivi kot tudi ralniji način obračunavanja osnovnih finančnih kazalcev, ne smejo biti opravičilo za negativen rezultat. V vseh organizacijah, ki imajo izgubo, obstajajo notranje slabosti, zato je potrebno aktivirati vse resurse, da se krizna področja sanirajo.

Med zunanjimi dejavniki, ki vplivajo na izgubo v organizacijah, so zlasti neugodna zunanjetrgovinska menjava OZD v letošnjem letu (velike težave pri uvozu rezervnih delov, surovin in repromateriala nerealen tečaj dinarja pomanjkanje stimulacij za izvoz) in neugodne družbenoekonomske razmere s poudarkom na razkoraku cen vhodnih materialov in končnih izdelkov ter visokih obrestih za tekoče poslovanje. Ti dejavniki vplivajo na zmanjšanje obsega prevozov na zunaji trg v DO Integral TOZD Tovorni promet Viator Ljubljana, zmanjšanje plasmaja proizvodov v DO Surovina Maribor TOZD Surovina Ljubljana in neplačane terjatve (vzrok tudi lastna neaktivnost) v DO Avtomontaža TOZD Utensilia.

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo je glede na perečo problematiko, predlagal DO Surovina Maribor TOZD Surovina Ljubljana in DO Mercator Ljubljanske mlekarne TOZD Strojni obrat Kozarje, da pripravita kvaliteten predsancijski program. Z ostalimi organizacijami se bo komite ponovno sestel po polletnem obračunu.

Izredno pereči problemi, ki se že dlje časa pojavljajo v DO Hoja in so se v prvem kvartalu odrazili v izgubi vseh temeljnih organizacij, DO Hoja vodijo v razmišljanje o učinkovitosti in racionalnosti dosedanje organiziranosti in ustreznosti orientacije proizvodnih programov, v bistveno zmanjšanje in kontroliranje posameznih stroškov in zmanjševanje števila zaposlenih ob ustreznih stimulacijah vseh kvalitetnih in strokovnih delavcev.

TABELA 2:

Znesek izgube v posameznih organizacijah združenega dela v obdobju I-III 1986 in 1987 (v 000 din)

OZD oz. TOZD	IZGUBA (v 000 din)			Popr. štev. zaposl. na podl. delovnih ur		Popr. izpl. čist. OO na delavca mes. (v din)	
	I-III. 1986	I-III. 1987	IND	I-III. 1987	IND	I-III. 1987	IND
Avtomontaža							
- TOZD Utensilia	-	120.972	-	365	97	182.506	235
IMOS DO GPG							
- TOZD Gradb. polizd.proizv.	26.593	150.323	565	270	105	127.000	223
UNILES HOJA							
- TOZD Žaga Rob	-	6.016	-	30	107	138.133	196
- TOZD Tesarstvo in žaga Škofljica	-	47.420	-	164	99	156.988	211
- TOZD Pohišstvo Polhov Gradec	49.216	88.632	180	219	116	134.612	182
- TOZD Stavbeno mizarstvo	1.646	53.081	xxx	191	110	127.651	179
- TOZD Galanterija Podpeč	39.331	1.120	3	165	115	117.640	180
ILJV - TOZD Galanterija LJ.	-	5.759	-	45	105	172.393	221
Surovina Maribor							
- TOZD za zbiranje in predelavo odpadkov LJ.	-	76.615	-	146	98	186.390	199
MERCATOR							
- TOZD Posestva	48.601	93.177	192	145	99	203.154	234
- TOZD Strojni obrat Kozarje	21.179	61.412	290	47	107	195.958	256
INTEGRAL - DO Tov. promet Viator - TOZD Tovorni promet LJ.	-	134.265	-	900	93	170.862	171
KPL - TOZD Remont	-	12.759	-	90	106	275.674	237
- TOZD Kom.grad.	95.508	424.825	445	680	109	222.106	259
SKUPAJ	282.074	1.276.376	452	3.457	102	-	-

Razporeditev dohodka

Gospodarstvo na območju občine je za obdobje januar-marec 1987 razporedilo dohodek v znesku 22.746 mio din. Zaradi visokega obsega izgub v tem obdobju, razporejeni dohodek za 1.209 mio din presega ustvarjeni dohodek.

V razporeditvi dohodka dinamična rast obveznosti za skupno porabo in za druge določene namene vse bolj zmanjšuje delež gospodarstva v razporejenem dohodku. Tako se je delež za čiste osebne dohodke in skupno porabo delavcev ter za akumulacijo zmanjšal od 59,6% v prvih treh mesecih lani na 54% v letošnjih prvih treh mesecih.

TABELA 3: Globalna razporeditev dohodka

	Znesek v mio din			Strukt. v %	
	I-III. 1986	I-III. 1987	IND	1986	1987
Del doh. za skupne potrebe	2.642	6.664	252	23,6	29,3
Del dohodka za splošne potrebe	336	510	152	3,0	2,3
Del dohodka za druge namene	1.541	3.284	213	13,8	14,4
- obveznosti do delovnih skupnosti	611	1.446	237	5,5	6,4
- obresti	226	338	149	2,0	1,5
- zavarovane premije	103	236	230	0,9	1,0
- izdatki za SLO in družb. samozoš.	30	64	215	0,3	0,3
- članarine in prispevki	15	48	329	0,1	0,2
- del doh., ki pripada tujim osebam za gospodar. z vloženi sredstvi	3	4	119	-	-
- druga izločanja iz dohodka	554	1.147	207	5,0	5,0
Čisti osebni dohodki	3.842	8.802	229	34,3	38,7
Skupna poraba delavcev	444	848	191	4,0	3,7
Akumulacija	2.394	2.638	110	21,3	11,6
- za posl. sklad in izboljšanje mat. osnove dela	1.999	1.968	98	17,8	8,7
- za rezervni sklad	360	632	175	3,2	2,8
- za druge potrebe	35	38		0,3	0,1
RAZPOREJENI DOHODEK	11.199	22.746	203	100,0	100,0

Za zadovoljevanje skupnih potreb je gospodarstvo na območju občine v prvih treh mesecih letos iz dohodka in iz osebnih dohodkov obračunalo obveznosti v znesku 6.664 mio din ali za 152 odstotkov več kot v prvih treh mesecih lani. Visoka rast je posledica povečanih prispevnih stopenj (poprečna prispevna stopnja za prvo trimesečje 1987 je za 5,66 odstotne točke višja kot v enakem obdobju lani) in povečanih osnov to je dohodka in osebnih dohodkov (porast izplačanih osebnih odhodkov 134,6%).

Z resolucijo o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije za leto 1987 je določena hitrejša rast sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od rasti dohodka, zaradi novih nalog na področju invalidskega pokojninskega sistema (hitrejša rast upokojitve, revalorizacija pravic iz pok. invalid. zavarovanja, prehod na izračun pokojninske osnove na zadnje leto dela) se bodo sredstva oblikovala po višjih prispevnih stopnjah kot v letu 1986. Rast sredstev za skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja je v prvih treh mesecih letos večja kar za 208% v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Sredstva za zadovoljevanje vseh drugih skupnih potreb pa naj bi se oblikovala po največ enakih stopnjah kot v letu 1986. V prvih treh mesecih letos je bil obseg teh sredstev večji za 142 odstotkov. Zaradi takšne rasti so tudi prihodki SIS družbenih dejavnosti na ravni mesta Ljubljane v prvih treh mesecih letos za 26% presegali dovoljeno porabo. Presežke so izkazale vse skupnosti, razen skupnosti socialnega skrbstva.

Za splošne družbene potrebe je gospodarstvo v obravnavanem obdobju razporedilo 510 mio din ali za 52% več kot v prvih treh mesecih lani. Gospodarstvo je v prvih treh mesecih letos obračunalo le za 20% več republiškega davka iz dohodka, medtem ko je porast davkov iz osebnih dohodkov znašala 128 odstotkov. Organizacije združenega dela in delovne skupnosti so republiški davek obračunale po stopnji (4,2%) vendar sta ukinjeni davek iz dohodka po posebni stopnji in nižje osnove za obračun davka delovala na nizko rast te obveznosti. Ob nespremenjenih stopnjah davkov iz osebnih dohodkov so na porast vplivale povečane osnove osebnih dohodkov.

Za druge obveznosti iz dohodka je gospodarstvo v prvih treh mesecih letos namenilo 3.284 mio din ali za 113 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Na obseg in rast teh obveznosti vplivata predvsem obveznost do delovnih skupnosti (1.446 mio din, IND 237) in druga izločanja iz dohodka (1.147 mio din, IND 207), med katerimi so zajeti prispevki in nadomestila, ki se obračunavajo iz dohodka na podlagi zakonskih določil. Navedene obveznosti zavzemajo blizu 80% razporejenih sredstev iz dohodka za druge namene.

S spremembami v zakonu o celotnem prhodku in dohodku se v breme dohodka nadomestijo le obveznosti iz obresti, obračunane po realno pozitivni obrestni meri oziroma na podlagi razlike med obrestno mero in stopnjo inflacije in to ne glede na to, ali se nanašajo na kredite za osnovna ali za obratna sredstva (v letu 1986 samo obresti od kreditov za osnovna sredstva).

Za čiste osebne dohodke, skupno porabo delavcev in za akumulacijo je v razporeditvi dohodka ostalo gospodarstvu na območju občine v prvih treh mesecih letos 12.288 mio din ali le za 84% več kot v enakem obdobju lani. Ker so sredstva razporejena za čiste osebne dohodke za 129 odstotkov večja kot v prvih treh mesecih lani, je povečan njihov delež v razporejenem dohodku za 4,4 odstotke točk (na 37,8). Delež razporejenih sredstev za skupno porabo delavcev je bil v razporejenem dohodku letos nižji (povečanje za 91%).

Sredstva za akumulacijo so v znesku 2.638 mio din le za 10% večja kot v prvih treh mesecih lani, delež v razporejenem dohodku (11,6%) pa je manjši kar za 9,7 odstotnih točk.

Razporeditev sredstev za akumulacijo v posameznih področjih gospodarstva kaže najbolj neugoden položaj v organizacijah na področju industrije. Obseg razporejenih sredstev za akumulacijo v tem področju v znesku 967 mio din je nominalno skoraj za 40 odstotkov manjši kot v prvih treh mesecih lani. Delež akumulacije v razporejenem dohodku v industriji je od 30% v prvih treh mesecih lani zmanjšal na 11% v prvih treh mesecih letos. Poleg organizacij, ki zaradi poslovanja z izgubo v tem obdobju niso ustvarile sredstev akumulacije, je obseg razporejenih sredstev za akumulacijo bistveno manjši v dejavnosti predelave nekovinskih rudnin (IND 17), predelavi kemičnih izdelkov (IND 22), predelavi in proizvodnji papirja (IND 26), proizvodnji in predelavi tobaka (IND 39) in v grafični dejavnosti (IND 6).

V drugih področjih gospodarstva so razporejena sredstva za akumulacijo po obsegu manjša kot v prvih treh mesecih lani še v prometu, znatno za rastjo dohodka pa povečanje zaostaja v gozdarstvu, gostinstvu, stanovanjsko komunalni dejavnosti in obresti. Nasprotno pa je obseg razporejenih sredstev za akumulacijo dokaj večji kot v prvih treh mesecih lani v vodnem gospodarstvu, gradbeništvu, finančno poslovnih storitvah ter v trgovini (trgovina na debelo).

Stopnja akumulativne sposobnosti gospodarstva je znašala v prvih treh mesecih letos v gospodarstvu na območju občine le 1,5 odstotka ter je bila za 37 indeksnih točk manjša kot v enakem obdobju lani. Najbolj je seveda ta stopnja zmanjšana v industriji (1,3% - 66 indeksnih točk). V tem področju so poleg organizacij z izgubo v tem obdobju poslovale z zelo nizko akumulativnostjo (stopnja akumulativne sposobnosti nižja od 0,4%), naslednje organizacije: KIP (0,3%), KIG (0), Emona IPKO (0,2%), Kemija DO Ilirija Vedrog (0,2%), Proizvodne delavnice Ig (0,3%), Proizvodno in trgovsko podjetje Zmaga (0), Tiskarna Ljubljana (0,2%), Partizanska knjiga, TOZD grafična dejavnost (0), Dinosa TOZD Tekstilka (0). Nizko stopnjo akumulativne sposobnosti izkazuje tudi organizacija GG Kočevje - TOZD Gozdarstvo Lašče (0,1%) in Obrtno podjetje Podpeč (0,2).

Zaradi vpliva amortizacije je rast sredstev za reprodukcijo nekoliko ugodnejša. Ustvarjena sredstva za reprodukcijo v gospodarstvu na območju občine so znašala v prvih treh mesecih letos 5.736 mio din in so bila po obsegu večja za 49 odstotkov. Delež amortizacije v sredstvih za reprodukcijo je znašal v tem obdobju kar 54% (v prvih treh mesecih lani 37,8%). K povečanju tega deleža sta pomembno prispevali znatno višja obračunana amortizacija nad predpisanimi stopnjami (415 mio din, IND 315) in revalorizacija amortizacije (342 mio din). Obseg amortizacijskih sredstev v prvih treh mesecih letos (3.098 mio din) je bil večji za 112 odstotkov.

Ob nadaljevanju takšne rasti reprodukcijskih sredstev bodo glede na že vnaprej angažiran znaten del akumulacijskih sredstev za poravnavo obveznosti, ki jih organizacija združenega dela poravnava na podlagi sprejetih zakonov in samoupranih sporazumov (za združevanje sredstva za manj razvita področja, za infrastrukturo, za sklade skupnih rezerv, za kritje izgub drugih OZD) ter za odplačilo dolgoročnih kreditov, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu (2.625 mio din), možnosti gospodarstva za naložbe več kot skromne. Stopnja zadolženosti občinskega gospodarstva (razmerje med obveznostmi za odplačilo zapadlih kreditov in reprodukcijskimi sredstvi) znaša v prvih treh mesecih letos 51,4 (lani 47,7).

Za bruto osebne dohodke in skupno porabo delavcev je občinsko gospodarstvo v prvih treh mesecih letos razporedilo 13.404 mio din ali 58,9% razporejenega dohodka. V primerjavi z enakim obdobjem lani so bila za bruto osebne dohodke razporejena sredstva višja za 134,6 odstotka in sredstva za skupno porabo delavcev 91%. Obseg razporejenih sredstev za bruto osebne dohodke v letošnjem prvem trimesečju (12.556 mio din) je malenkostno manjši (0,5%) od obsega teh sredstev razporejenih iz dohodka v zadnjem trimesečju leta 1986.

Poprečni mesečni čisti osebni dohodek na delavca za obdobje januar-marec za 1987 je znašal v gospodarstvu na območju občine 185.312,- mio din in je bil nominalno za 118 odstotkov večji kot za prve tri mesece lani. Povečanje je bilo večje od dosežene rasti življenjskih stroškov (IND 202,4). V primerjavi z višino poprečnega mesečnega osebnega dohodka na delavca v letu 1986 so bili poprečni osebni dohodki v gospodarstvu na območju občine večji za 49,8%. Med najvišjimi so bili obračunani čisti osebni dohodki na delavca za obdobje januar-marec v organizaciji EGS DO Savske Elektrarne - DSSS (306.647,- din, IND 242), ONPZ Promons - v ustanavljanju (284.417,- din), KPL - TOZD Remont (275.674,- din, IND 237), Glinek Škofljica (268.879,- din, IND 254), Obratna zadruga Triglav (270.333,- din, IND 239), PTT Inženiring (291.167,- din, IND 303), ZPZ DO Inženirski biro Elektroprojekt (274.474,- din, IND 206) in RRC - računalniške storitve (272.849,- din, IND 261).

2. RAZVOJ MATERIALNE OSNOVE DELA

2.1. KADRI IN ZAPOSLOVANJE

V resoluciji za leto 1987 je načrtovana 2 odstotna rast zaposlovanja. Zaposlovanje v letu 1987 bo ekonomsko upravičeno in produktivno, izboljšala naj bi se izobrazbena struktura zaposlenih delavcev, spodbujali naj bi ustvarjalnost in kvaliteto pri delu.

Podatki Zavoda SR Slovenije za statistiko za obdobje januar - februar kažejo, da je zaposlovanje v gospodarstvu ostalo na lanski ravni, v primerjavi z enakim lanskim obdobjem je večje za 0,6% (v gospodarstvu je zaposlenih 0,2 manj delavcev, v negospodarstvu pa 2,2% več).

V prvih dveh mesecih leta 1987 se je, v primerjavi z enakim obdobjem lani, najbolj povečalo število zaposlenih v področju (+ 100), prometa in zvez (+ 21), gradbeništva (+ 19) in kmetijstva (+ 12), v vseh ostalih področjih pa se je število zaposlenih zmanjšalo, najbolj v področju finančno tehnične storitve (- 110), kar pa je posledica reorganizacije v DO Ilirija-Vedrog (delavci TOZD Marketing so registrirani v področju industrije).

V negospodarstvu se je povečalo število zaposlenih v osnovnih šolah (+ 22), v visokih šolah (+ 39) in v znanstveno-raziskovalnih organizacijah (+ 61). Število zaposlenih v osnovnih šolah se je povečalo zaradi otvoritve enot Cvetko Močnik, v visokih šolah zaradi uvajanja usmerjenega izobraževanja v znanstveno raziskovalnih OZD pa zaradi povečanega obsega dela v DO Inštitut Jožef Stefan (dokončanje investicije).

V prvih dveh mesecih leta 1987 so OZD v občini zaposlile 49 pripravnikov in sicer 7 z visoko, 9 z višjo in 33 s srednješolsko izobrazbo, prvič pa se je zaposlilo 63 delavcev.

V enakem obdobju pa so zaposlile 36 pripravnikov in sicer 18 z visoko, 2 z višjo in 16 s srednješolsko izobrazbo, prvič pa se je zaposlilo 54 delavcev.

Konec meseca februarja je bilo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 295 nezaposlenih delavcev, kar je 32 delavca manj kot povprečno v letu 1986.

Za področje zaposlovanja in izboljšanja kadrovske strukture

velja, da je tremesečje zdaleč prekratko obdobje, v katerem bi bilo mogoče oceniti kako se družbena usmeritve uresničujejo v smeri kakovostnega zaposlovanja in izboljševanja kadrovske strukture. Premiki na tem področju so vidni na daljša časovna obdobja z naravo in kadrovsko fluktacijo delavcev ter njihovo ustrezno nadomestitvijo. Na splošno ugotavljamo, da v organizacijah združenega dela, zlasti pa še v večjih organizacijah, na dolgi rok napovedujejo dvig izobrazbene ravni zaposlenih, zlasti s stališča vlaganja v znanje in njegove uporabe v praksi. Ob tem je potrebno opozoriti na naslednje:

- Vpis v vzgojno izobraževalne programe za šolsko leto 1987/88 za izobraževanje ob delu in iz dela ni v skladu z resolucijo usmeritvami. Zato je potrebno z različnimi aktivnostmi vzpodbuditi delavce, samoupravne in poslovodne organe, da bi se čim več delavcev vključilo v izobraževanje ob delu.

- Akcija »2000« mladih raziskovalcev prepočasi dobiva svoj pomen v zavesti in dejavnosti OZD. 11 organizacij združenega dela se je do sedaj vključilo v to akcijo, to so organizacije s področja gospodarstva, ki bodo medsebojno sodelovale.

- Zaposlovanje pripravnikov, predvsem v gospodarstvu, bi morali povečati, zlasti z visoko strokovno izobrazbo. Po koncu šolskega leta 1986/87 organizacije napovedujejo povečanje števila pripravnikov.

- Pozitivni trendi kažejo na področja štipendijske politike. V letošnjem razpisu kadrovskih štipendij so OZD iz območja občine razpisale 608 kadrovskih štipendij in sicer največ za stopnjo III do IV - 325, za stopnjo V - 128, za stopnjo VI - 36 in za stopnjo VII - 119. Ugotovimo lahko, da je v primerjavi s preteklim obdobjem število kadrovskih štipendij poraslo, da pa se struktura le delno izboljšuje, saj je še vedno preveč razpisanih štipendij za poklice do IV. stopnje strokovne izobrazbe. V letošnji skupni razpis se je vključilo 59 OZD.

- Kadrovanje delavcev, ki opravlja najodgovornejše naloge v OZD, je še vedno premalo načrtano, saj je še vedno preveč primerov, ko kadrovanje poslovnih delavcev ne spremljajo ustrezne in pravočasne strokovne aktivnosti. V oceni DPO o uspešnosti dela poslovnih orgnov je premalo prisotno področje razvoja kadrovske politike, ocene so presplošne in ne vsebujejo konkretnih zahtev in predlogov za rešitve.

TABELA 4: Število zaposlenih v združenem delu občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje januar - februar 1987

PODROČJE	I-II/1986	I-II/1987	IND	Ø 1986	IND	I-II/87 Ø 1986	DECEMBER 1986	JANUAR 1987	FEBRUAR 1987	RAZLIKA	
										DECEMBER 86 JANUAR 86	FEBRUAR 87 DECEMBER 86
SKUPAJ	19.385	19.502	100,6	19.460	100,2	19.487	19.472	19.532	+ 133	+ 45	
GOSPODARSTVO	13.084	13.059	99,8	13.090	99,7	13.051	13.060	13.058	- 30	+ 7	
01 INDUSTRIJA	6.954	6.924	99,5	6.900	100,3	6.771	6.915	6.933	- 176	+ 162	
02 KMETIJSTVO	108	120	111,1	115	104,3	123	119	120	+ 14	- 3	
03 GOZDARSTVO	248	242	97,6	241	100,4	242	241	243	- 8	+ 1	
04 VOJNO GOSPODARSTVO	175	162	92,5	166	97,5	166	166	157	- 14	- 9	
05 GRADENIŠTVO	326	345	105,8	340	101,4	346	348	342	+ 21	- 4	
06 PROMET IN ZVEZE	469	490	104,4	483	101,4	492	491	489	+ 22	- 3	
07 TRGOVINA	1.705	1.714	100,5	1.705	100,5	1.740	1.720	1.707	+ 37	- 33	
08 GOSTINSTVO	338	317	93,7	311	101,9	303	310	323	+ 6	+ 20	
09 OBRT	799	899	112,5	866	103,8	899	901	897	+ 64	- 2	
10 STANOVANJ. DOM. DEJAVNOST	909	908	99,8	909	99,8	919	910	905	+ 4	- 14	
11 FINANČNO TEHNIČNE STORITVE	1.051	941	89,5	1.050	89,6	1.050	939	942	Ø	- 108	
NEGOSPODARSTVO	6.301	6.443	102,2	6.370	101,1	6.436	6.412	6.474	+ 163	+ 38	
12 IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST, KULTURA	4.180	4.314	103,2	4.217	102,3	4.287	4.258	4.314	+ 123	+ 27	
- IZOBRAŽEVANJE	2.298	2.371	103,1	2.318	102,2	2.368	2.326	2.371	+ 85	+ 3	
- ZNANOST	1.757	1.820	103,5	1.775	102,5	1.797	1.805	1.820	+ 42	+ 23	
- KULTURA	107 18	106 17	98,4	106 16	100,8	105 17	110 17	106 17	- 3 1	+ 1 Ø	
13 SOCIALNO VARSTVO	1.470	1.501	102,1	1.501	100,0	1.499	1.500	1.501	+ 41	+ 2	
14 DPS, SIS, DFO	650	659	101,3	651	101,2	650	654	659	- 1	+ 9	

VIR PODATKOV: Zavod SR Slovenije za statistiko - RAD-1

2.2. MEDNARODNA MENJAVA

Zaradi velikega pomena, ki ga področju ekonomskih odnosov s tujino namenjajo v vseh kratkoročnih in srednjeročnih družbenih usmeritvah, je to poglavje tokrat bolj obširno. IS se je s problematiko na tem področju že seznanil ter o njej obvestil republiške institucije. Pred obravnavo izvoznih uvoznih rezultatov, ki nam jih mesečno posreduje Narodna banka Slovenije, je potrebno opozoriti na nekatere metodološke slabosti tovrstne obdelave.

Narodna banka Slovenije spremlja blagovni izvoz in uvoz po stalnih tečajih valut (tečaj ZIS). V teh tečajih je ameriški dolar za 20 odstotkov precenjen, medtem ko so tokovi ostalih valut podcenjeni. Glede na znano gibanje vrednosti dolarja v primerjavi z ostalimi valutami v letu 1986, je tako realna udeležba organizacij v izvozu (uvozu) deloma izkrivljena.

Skupni izvoz se evidentira pri finalistu ali pa pri vseh organizacijah, ki so v skupnem izvozu sodelovale. Če se v opazovanem ali primerjalnem obdobju način evidentiranja spremeni, postanejo podatki medsebojno neprimerljivi.

Primer: Pri skupnem izvozu DO Avtomontaža TOZD TGN sodeluje tudi TOZD Trgovina in servis v sklopu iste DO, zato se izvoz ne evidentira v celoti samo pri TOZD TGN. Po podatkih Narodne banke Slovenije je bil izvoz te temeljne organizacije v letu 1986 za 20 odstotkov manjši kot v letu 1985. Prihodki, ustvarjeni na tujem trgu, iz bilance DO Avtomontaža TOZD TGN so nasprotno s podatki Narodne banke v letu 1986 za 20 odstotkov večji kot v prehodnem letu.

V letu 1986 in 1987 Narodna banka Slovenije ne obdeluje rezultatov deviznih prilivov in odlivov, s pomočjo katerih bi lahko spremljali tudi mednarodno menjavo storitev. Na ta način nam je del zunanjetrgovinskih tokov nepoznan, še zlasti to velja za izvoz znanstveno-raziskovalnih organizacij, OZD s področja finančno-tehničnih in poslovnih storitev ter tudi za izvoz storitev prometa blaga in servisnih storitev.

Primer: V DO Tovorni promet Viator so z izvozom brez izvozne stimulacije v letu 1986 ustvarili 5.117 mio din, kar predstavlja 37,1 odstoten delež v celotnem prihodku. Če ta znesek primerjamo s celotnim izvozom blaga občine lahko ugotovimo, da izvozni iztržek DO Tovorni promet Viator predstavlja kar 77% delež s pripombo, da se je izvoz organizacije v letu 1986 obračunal po tekočem tečaju.

Delež Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko, ustvarjen s prodajo in ostalimi storitvami na tuje, v celotnem prihodku je

4,5 odstoten, kar predstavlja glede na plan za leto 1986 kar 67 odstotno, glede na leto 1985 pa 67 odstotno preseganje.

K obdelavi Narodne banke Slovenije za letošnje prve tri mesece je potrebno pripomniti še to, da je po njihovi oceni v januarskih podatkih upoštevano samo 60-70% izvoza in uvoza, tako da popolnih rezultatov za letošnje leto še nimamo.

Iz vsega navedenega je torej razvidno, da na podlagi podatkovne baze, ki nam jih posreduje Narodna banka Slovenije, ni možno pravilno ocenjevati gibanja na nivoju organiziranosti, kot je občina.

TABELA 5: Ekonomski odnosi s tujino v občini Ljubljana Vič-Rudnik v letu 1986 in v prvem kvartalu leta 1987

v 000 din
\$ = 451,600

	I-III/87	IND $\frac{I-III/87}{I-III/86}$	IND $\frac{I-III/87}{I-III/85}$	I-XII/86	IND $\frac{I-XII/86}{I-XII/85}$	IND $\frac{I-XII/86}{I-XII/84}$	Ø 1986	IND $\frac{Ø I-III/87}{Ø 1986}$
Blagovna menjava s tujino	3.158.052	64	65	29.074.428	114	108	2.422.781	43
IZVOZ	1.880.402	76	76	12.986.072	101	86	1.082.335	58
konvertibilni	1.322.665	96	99	7.630.060	98	80	636.000	69
klirinški	557.737	50	50	5.356.012	105	95	446.335	42
UVOZ	1.267.650	51	52	16.088.356	129	138	1.340.446	32
konvertibilni	980.892	53	48	14.344.645	131	152	1.195.136	27
klirinški	286.758	47	75	1.743.711	115	87	145.310	66
	I-III/87	I-III/86	I-III/85	I-XII/86	I-XII/85	I-XII/84	Ø 1986'	
Pokritje	149	108	112	81	113	142	81	
Konvertibilno pokritje	135	75	67	53	73	103	53	
Saldo	+ 622.752						- 258.111	
Konvertibilni saldo	+ 341.773						- 559.136	

VIR: Carinske deklaracije OZD, Narodna banka Slovenije

a) Blagovna menjava s tujino in izvoz storitev

V letu 1986 so zunanjetrgovinska gibanja močno odstopala od načrtovanih in so bila zelo neugodna posebno na področju izvoza. Tendenca padanja izvoza se v letu 1987 nadaljuje.

Obseg blagovne menjave s tujino v občini je bil v letu 1986 večji za dobro sedmino v primerjavi z letom 1985 in za 8 odstotkov večji kot v letu 1984. Povečanje je posledica zlasti večjega uvoza. Obseg zunanjetrgovinske blagovne menjave je po treh mesecih letošnjega leta dosegel dve tretjini lanskega obsega.

Izvoz je v letu 1986 komajda dosegel nivo iz leta 1985. V januarju, februarju in marcu letos izvoz ne dosega lanskega nivoja. Podobno velja tudi za konvertibilni izvoz v vseh obravnavanih obdobjih. Trendi rasti občinskega izvoza in konvertibilnega izvoza so bili v letu 1986 ugodnejši od ljubljanskih in republiških, medtem ko je trend padca letošnjega konvertibilnega izvoza nekoliko večji od ljubljanskega in slovenskega.

Uvoz, zlasti pa konvertibilni uvoz, je v letu 1986 močno presežal resolucijska pričakovanja, v letu 1987 pa nazaduje v primerjavi z lanskim letom. Stopnja pokritja uvoza z izvozom je tako v letošnjem letu precej boljša kot koncem lanskega leta. Trend rasti konvertibilnega uvoza občine je bil v letu 1986 precej hitrejši od trenda rasti ljubljanskega oziroma slovenskega uvoza. V letošnjem letu je odstotek zmanjšanja uvoza naše občine večji od slovenskega in ljubljanskega.

Stopnja pokritja celotnega uvoza z izvozom je bila v letu 1986 le 81 odstotna, v letošnjem letu pa je pokritje po treh mesecih ugodnejše (149%). Konvertibilno pokritje uvoza z izvozom je bilo v letu 1986 nekaj več kot polovično. V letu 1987 je po treh mesecih obseg konvertibilnega izvoza večji od konvertibilnega uvoza (stopnja pokritja je 135%).

V občini se je izvoz v letu 1986 povečal zlasti v države SEV in ostale razvite države, medtem ko se je obseg izvoza v države v razvoju zmanjšal za desetino v primerjavi s predhodnim letom. Po treh mesecih leta 1987 se je izvoz povečal le v razvite države v primerjavi z lani (predstavlja kar dve tretjini v strukturi celotnega izvoza občine).

Potrebno je opozoriti, da se izvoz surovin in blaga nizke obdelave povečuje, ob koncu leta 1986 predstavlja četrtno izvoza. Struktura izvoza se je v prvih treh mesecih leta 1987 nekoliko spremenila v korist izvoza finalnih proizvodov.

Izvoz se je glede na dejavnost v letu 1986 največ povečal v gozdarstvu (IND 131) in industriji (IND 104), v vseh ostalih dejavnostih se je zmanjšal v primerjavi z letom 1985. V letu 1987 se je

izvoz povečal le na področju obrti in osebnih storitev (IND 171) in izobraževanja, znanosti, kulture in informacij (IND 157), vendar povečanje izvoza v teh dveh panogah dejavnosti ni pomembno, ker je delež izvoza v omenjenih panogah neznamen (2%).

Organizacije so v letu 1986 največ uvažale iz razvitih držav (80,6% delež v celotnem uvozu), podobno tudi v prvih treh mesecih leta 1987, čeravno se je delež zmanjšal (67,5%). V letu 1986 je pomembno, da se je povečal uvoz preme (70% povečanje glede na leto 1985 predstavlja že skoraj četrtno celotnega uvoza). V letošnjem letu se je v primerjavi z lani povečal le uvoz blaga za široko potrošnjo.

Poleg precej povečanega obsega uvoza v letu 1986 za področje izobraževanja, znanosti, kulture in informacij (indeks na leto 1985 je bil 240), se je uvoz povečal tudi za področje trgovine (indeks na leto 1985 je bil 226) in za industrijo (indeks na leto 1985 116). V letu 1987 se je uvoz povečal samo za področje trgovine (IND 220) in za področje obrti in osebnih storitev (IND 161), uvoz za področje industrije je komajda polovičen v primerjavi z letom 1986.

TABELA 6: Struktura izvoza blaga po stopnji obdelave v letih 1984 - marec 1987

	v %						
	Delež v letu 1984	Delež v letu 1985	IND (1985=100)	Delež v letu 1986	IND (1986=100)	Delež I-III/87	IND I-III/86 = 100
Skupaj	100	100	85	100	101	100	76
Surovine	8,1	3,3	35	10,6	333	4,5	62
Nizka obdelava	13,0	12,3	81	14,6	121	14,6	86
Finalni proizvod	78,9	84,4	91	74,2	85	79,3	73
Nemazoprejeto				0,6		2,6	

VIR: Informacije za december 1985 in 1986 ter marec 1987, Zavod za družbeno planiranje Ljubljana

Čeprav je delež izvoza v gospodarstvu naše občine precej skromen, pa vendarle deluje že kot instrument hitrejšega in kvalitetnejšega razvoja organizacij.

Delež izvoznih prihodkov v celotnem prihodku občine je bil 4,4% v letu 1986, kar je nekoliko slabše kot v letu 1985 (5,6%). V Ljubljanski regiji je bil ta delež v letu 1986 9,9 odstoten.

Kar 84 odstotkov celotnih izvoznih prihodkov gospodarstva občine predstavljajo prihodki industrije. Delež industrijskih izvoznih prihodkov je bil v letu 1986 11,6 odstoten, kar je za 2,3 odstotne točke slabše kot v predhodnem letu. Navedeno zmanjšanje je posledica zmanjšanja deležev v strojni industriji (indeks

1986/1985 je bil 26) in proizvodnji končnih lesenih izdelkov (indeks 1986/1985 je bil 84). V najpomembnejši industrijski panogi v občini – predelava kovin se je delež izvoznih prihodkov v celotnem prihodu povečal.

TABELA 7: Delež prihodkov na tujem trgu v celotnem prihodu v občini Ljubljana Vič – Ruznik v letu 1986 po dejavnostih

Področje dejavnosti	Delež v letu 1985	Delež v letu 1986
Industrija in rudarstvo	13,9	11,6
Kmetijstvo in ribištvo	3,8	2,3
Gozdarstvo	1,5	2,8
Promet in zveze	13,8	9,9
Trgovina	25,2	12,2
Obst in osebne storitve	0,6	0,6
Stanovanjsko-komunalna dejavnost	2,8	6,9
Finančne in druge poslovne storitve	10,2	8,5

VIR: Gospodarska zbornica občin Ljubljanskega območja, Informacije 3/87

Največji delež izvoznih prihodkov v celotnem prihodu imajo v naslednjih organizacijah: DO Livar TOZD Livarna barvnih kovin (leto 1985 – 28,8%, leto 1986 – 45,3%), DO IGO (1985 – 47,0%, 1986 – 31,2%), DO Iskra Merilna elektronika (1985 – 30,8%, 1986 – 35,5%) in DO Hoja TOZD Galanterija Podpeč (1985 – 41,0%, 1986 – 34,7%).

V letu 1986 so navkljub številnim problemom uspeli povečati konvertibilni izvoz v primerjavi s predhodnim letom v DO Plutal, DO Ilirija-Vedrog, DO Iskra Merilna elektronika in DO Tobačna tovarna Ljubljana, v prvih treh mesecih letošnjega leta v primerjavi z letom 1986 pa v naslednjih pomembnejših izvoznih:

DO Hoja, DO Ilirija Vedrog, DO Iskra Merilna elektronika in DO Avtomontaža TOZD TGN. V letošnjem letu so skorajda dosegli lanskoletni trimesečni nivo tudi v DO Tovil in DO Plutal, po lastnih podatkih pa tudi v DO Avtomontaža TOZD Utensilia (130.639 tisoč din, IND na leto 1986 je 158).

Organizacije ocenjujejo, da bodo svoje letne plane do konca leta 1987 izpolnile, v nasprotnem primeru bodo prisiljene izdelovati rebalanse plana, kar že imajo v mislih v DO Zmaga in DO Iskra Merilna elektronika.

Izvozu DO Viator Tovorni promet posvečamo nekaj več pozornosti zaradi že omenjenega visokega izvoznega iztržka v primerjavi s celotnim občinskim in glede na to, da je izvoz tovrstnih storitev specifičen.

Organizacija v zadnjih letih večino prevozov blaga usmerja na konvertibilno področje (Nemčija, Italija, Švica). V obdobju petih leti nazaj so se sicer precej usmerjali tudi na Bližnji vzhod, vendar

pa so se iz tega področja v zadnjih letih morali odmakniti, kar je pomenilo preusmeritev skoraj polovice voznega parka, zaradi zmanjšanja investicijskih del organizacij na tem področju neplačevanja naročnikov prevoza.

Od septembra v letu 1986 je izvoz v tej organizaciji deloma otežen zaradi pomanjkanja dovolilnic. Položaj rešujejo s preusmeritvijo prevoza na vlak, kar poprečno podaljša čas zadrževanja vozil za dva dni, ali pa preusmeritvijo prevoza preko drugih držav (Češka, Italija, Švica), kar poveča stroške, vozna pot se podaljša, pa tudi čas zadrževanja vozil je daljši.

V lanskem in letošnjem letu se pojavlja velika konkurenca zasebnih prevoznikov in pa prevoznikov iz drugih republik in pokrajin Jugoslavije. Velika konkurenca prevoznikov iz drugih republik in pokrajin ima velik vpliv na zniževanje cen prevoza v DO Tovorni promet za ohranjanje obstoječih tržišč. Pri tem so slovenski prevozniki v primerjavi s prevozniki iz drugih delov Jugoslavije v neenakopravnem položaju, saj so razlike v vrednosti dajatev celo desetkrat v škodo slovenskih prevoznikov. Slovenski prevozniki so v okviru združenja prevoznikov sicer sprožili ta problem, vendar se situacija še ni izboljšala.

Tudi v DO Tovorni promet Viator so se podobno kot pri proizvodnih organizacijah, v letu 1986 izvozne stimulacije zmanjšale iz 14% na povprečno 5%. Precej pa so tudi izpostavljeni nerealnemu tečaju.

Izvoz znanstveno – raziskovalnih organizacij v blagovnem prometu ni zajet v velikem obsegu. V naši občini imamo samo dve raziskovalni organizaciji, ki direktno izvažata in imata tudi status zunanjetrgovinske organizacije (DO Inštitut Jožef Stefan, DO Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko). V ostalih znanstveno-raziskovalnih institucijah gre v glavnem za izvoz storitev preko ustreznih poslovnih združenj in nosilcev investicijskih del v tujini. Različni znanstveni dosežki in inovacije, ki jih te organizacije producirajo, v glavnem pomenijo kompenzacijo uvoza z domačim znanjem in tehnologijo, zmanjšanje odvisnosti od uporabe deficitarnih in uvoznih surovin, tovrstno obogateno proizvodnji pa se ponujajo tudi ugodne izvozne možnosti.

Znanstveno – raziskovalne organizacije v občini so v zadnjih letih na tem področju naredile ogromen korak, kar je povezano tudi z napredkom pri pridobivanju sredstev za nakup uvožene opreme. V okviru vsakoletne razstave inovacijskih dosežkov na Slovenskem so med drugim v letošnjem letu podelili nagrade Sklada Borisa Kidriča tudi DO Inštitut Jožef Stefan, DO Metalurški inštitut in DO Avtomontaža TOZD TGN. Inovacije teh organizacij imajo velik pomen pri nadomeščanju uvoza, nadaljnjem razvoju tehnologije in proizvodnji izvoznih zanimivih izdelkov.

TABELA 8: Konvertibilni in klirinški izvoz po TOZD v občini Ljubljana Vič-Ruznik v letu 1986 in v prvem kvartalu 1987

O Z D	KONVERTIBILNI IZVOZ				KLIRINŠKI IZVOZ			
	I-XII/86		I-III/87		I-XII/86		I-III/87	
	IND	IND	IND	IND	IND	IND	IND	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
DO Surovina TOZD Surovina Ljubljana	86.914	33	30.836	1.007				
DO Slovenijales Žičnica	57.649	38	8.962	25	14.980	107		
DO Avtomontaža TOZD Utensilia	500.368	95	111.577	87	135.671	108	2.529	17
DO Tovil	84.457	39	26.249	97	2.717	216		
DO Kovinska industrija Ig	186.765	151	17.947	24	69.229	883		
DO IGO	37.854	8	17.162	221	2.295.754	91	275.079	49
DO Plutal	1.077.031	108	204.368	99	12.595	78	6.635	
DO Hoja	922.889	58	250.011	168	46.788	271		
DO Slovenijales Silveprodukt	61.152	119	16.915	170	6.453			
DO Ilirija Vedrog	1.671.023	112	259.624	134	408.246	36		
DO Iskra IEZE TOZD SEM	188.759	85	18.420	28				
DO Inštitut Jožef Stefan	15.346	49	25.524	309				
DO IEVT	46.840	58	8.006	62				
DO Zmaga	39.866	83	20.373	52				
DO IB Elektroprojekt	6.304	13						
DO IZIP TOZD Tehnomont	2.681	20						
DO Livar TOZD LBK					822.653	192	77.893	57
DO ISKRA Servis	2.261	45						
DO Kolinska TOZD Vinocet	450.932	137	31.667	34	50.688	109		

v 000 din
\$ = 451,60

1	2	3	4	5	6	7	8	9
DO KIP	268							
DO Mizarstvo Ig	42.759	149	9.583	514				
DO Mizarstvo Trnovo	3.268	38	1.676					
KZ Velike Lašče	51.641	44	1.085	7				
DO GG Ljubljana	313.420	134	39.813	81				
DO Iskra Merilna elektronika	459.515	162	118.250	126	1.157.578	163	206.602	72
DO Avtomontaža TOZD TGN	376.625	80	94.074	125				
DO IUW TOZD Galanterija	62.964	92	7.014	47				
DO Emona IPKO	13.579	848						
DO LM TOZD Posestva	10.747							
DO Tiskarna	4.261	33				28.195		
DO Tobačna tovarna Ljubljana	829.900	4.518	3.515	7				
DO OZ Triglav	4.482	177						
DO Astra ARS Inženiring	3.244							
DO TIFRO	999							
DO Inštitut za celulozo in papir	45							
DO BF VTOZD za agronomijo	613							
DO Mizarstvo Vič	8.095	50						

VIR: Carinske deklaracije OZD, Narodna banka Slovenije

b) VZROKI ZA ZAOSTAJANJE IZVOZA IN RAZVOJNE TENDENCE ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA

V letu 1986 so se z novimi deviznimi zakoni za organizacije bistveno spremenili pogoji dela in poslovanja na področja zunanjetrgovinske menjave. Zlasti v prvi polovici leta 1986 so se v organizacijah, zaradi prilagajanja novim sistemskim pogojem gospodarjenja, aktivnosti na področju izvoza nekoliko zmanjšale. K temu so izdatno pripomogle še nekatere organizacije in druge pomanjkljivosti (slaba obveščebnost, nejasnosti v zvezi z zunanjetrgovinskimi režimi, tehnične težave – pozno objavljeni podzavski akti o ekonomskih odnosih s tujino ob tem, da do polovice januarja niso bili na voljo vsi obrazci za opravljanje plačilnega prometa s tujino).

V gospodarstvu so se pojavile še druge težave, ki imajo trajnejši značaj, saj so bile organizacije v nekaterih panogah postavljene v bistveno slabši položaj (lesna industrija, del kovinske predelovalne industrije). Gre v glavnem za spremembe pri vzpodbujanju izvoza, ko so bile v prvem letu izvozne stimulacije bistveno zmanjšane v primerjavi z letom 1985. Na podlagi dejstva da se je izvoz v prvem polletju leta 1986 začel kritično zmanjševati, zlasti pa še konvertibilni izvoz, so v drugem polletju izvozne stimulacije nekoliko povišali. Vendar pa še vedno ostaja odprto vprašanje, zakaj so socialistične države s konvertibilnim načinom plačila takorekoč ni nobenih izvoznih stimulacij (0,9%). Poleg tega je nekaj organizacij v naši občini izpostavilo tudi problem neizplačevanja izvoznih stimulacij, saj nanje čakajo tudi po štiri, pet mesecev. V letošnjih prvih dveh mesecih so organizacije predložile zahtevke za izplačila izvoznih stimulacij, ki do 27. 2. letošnjega leta še niso bile izplačane.

V letu 1986 bi moral uravnotežen tečaj dinarja odigrati bolj pomembno vlogo kot temeljni ekonomski instrument, ki uravnava težnjo posameznih proizvajalcev k izvozu. Tako pa so v SO Hoja že po prvem kvartalu ocenjevali, da je bil zaradi nerealne tečajne politike izpad dohodka skoraj polovičen ob upoštevanju seveda tudi zmanjšanih izvoznih stimulacij. Zaradi prepočasnega prilagajanja tečaja dinarja organizacije niso bile ustrezno motivirane za izvoz na konvertibilni trg. Na domačem trgu in na klirinškem področju so proizvajalci zaslužili domala tretjino (25–30% po nekaterih virih), zato so razumljiva razmišljanja v nekaterih organizacij o presumeritvi dela programov na ta donosnejša področja.

Vendar pa v izvoznih organizacijah ne razmišljajo, da bi se zaradi destimulativne devizne in tečajne politike popolnoma umaknili s konvertibilnega tržišča. Iz razgovorov v pomembnejših OZD izvoznih izhaja, da je navkljub nespremenjenim pogojem poslovanja na zunanjetrgovinskem področju, izvozna orientiranost dolgoročno strateška potreba.

Dileme, ali še izvažati ali ne, torej ni. Trenutna izvozna politika je podrejena bremenom in premagovanju obstoječih težav na zunanjetrgovinskem področju.

Iz srednjeročnih planov organizacij za obdobje 1986–1990 lahko povzamemo, da pri večini organizacij ne moremo govoriti o kakšni ofenzivni izvozni politiki. Svetla izjema je DO Plutal, kjer nameravajo do konca tega srednjeročja kupcem ponuditi poleg zapork tudi popolno opremo za zapiranje steklenic. Plutal ima danes v Avstriji, Iranu in Egiptu skupaj s Smeltom tri ponudbe za gradnjo novih tovarn zaponk, pri čemer partnerjem ponuja celoten know-how.

Razvojne izvozne usmeritve ostalih organizacij so orientirane v glavnem v izboljšanje kvalitete proizvodov in bolj dosledno spoštovanje dobavnih rokov. V usnjarski, tekstilni pa tudi v lesni industriji bodo v tem srednjeročnem obdobju usmerjeni tudi v izboljšnjo modnosti in sodobnosti izdelkov. V organizacijah čedalje bolj intenzivno razmišljajo, nekatere pa so že povezane v dolgoročno poslovno sodelovanje s tujimi partnerji (zlasti kooperacije), kar je prisotno pri DO Ilirija – Vedrog, DO Hoja, DO Plutal in DO HP Kolinska TOZD Vinocet.

Organizacije se vedno bolj zavedajo, da je vključitev v mednarodno menjavo pomemben dejavnik nadaljnjega tehnično – tehnološkega razvoja, kar jim je konec koncev omogoča tudi enakopravno borbo s tujimi partnerji. Kako je ta dejavnik v naši občini pomemben za uspešen razvoj, lahko ilustriramo z nekaterimi podatki iz leta 1985:

Stopnja odpisanosti celotnih osnovnih sredstev gospodarstva občine je bila v letu 1985 49 odstotna, slabša pa je podoba stopnje odpisanosti opreme, ki je bila kar 79 odstotna. Visok odstotek odpisanosti opreme je bil zlasti v industriji (82%) v panogi predelava kemičnih izdelkov, proizvodnja živilskih proizvodov, strojogradnja in grafična dejavnost, v kmetijstvu (80%), trgovini na drobno (89%) in stanovanjsko komunalni dejavnosti (88%).

Nujno je torej zmanjšati zastarelost opreme, še posebno v industriji. Delež industrije v strukturi družbenega proizvoda občine je razmeroma visok (1985 – 47,2%) in je zato učinkovitost industrije pomembna za ustvarjanje boljših finančnih rezultatov tudi na tujih trgih.

c) UVOZ BLAGA IN ZNANSTVENO RAZISKOVALNE OPREME

Iz razgovorov z organizacijami ugotavljamo, da je bolj kot področje izvoza problematično področje uvoza. Preko uvoza opreme, repromateriala in znanja se organizacijam nudijo večje možnosti za posodabljanje lastne opreme in uvajanje sodobnejših tehnoloških rešitev.

V številnih organizacijah so opozarjali, da se je obstoječi način

plačevanja v tujino po sistemu prioritete izvajal prepočasi, zato so imeli težave z nabavo reprodukcijskega materiala, potrebnega za realizacijo izvoza in zagotavljanje normalnega obsega proizvodnje. V začetku tega leta je bil položaj pri izdajanju uvoznih akreditivov še bolj kritičen.

Zadolženost do tujine, na katero organizacije ne morejo vplivati, ker je odvisna izključno od likvidnosti bank oziroma devizno bilančne pozicije celotne države, po mnenju organizacij negativno vpliva na ugled organizacij v tujini. Tuji dobavitelji nimajo pretiranega zaupanja v naše organizacije.

V Plutalu opozarjajo, da je na področju neporavnanih plačilnih nalogov v tujino za že v letu 1986 uvoženo in predelano blago situacija kritična, saj imajo neporavnanih plačil za 45% celotnega uvoza v letu 1986. Nekateri nalogi za plačila so v bankah že od maja in julija 1986. Možnosti, ki jih naše banke predlagajo so, da Plutal najame kratkoročne depozite preko kreditnih linij tujih bank.

Podobne probleme imajo tudi v drugih organizacijah – DO Hoja banka od avgusta 1986 dalje ni sprovedla plačila za uvoz. Na ta način so prisiljeni uvažati preko kontokorenta, kar pa uvoz bistveno podraži.

V letošnjih prvih treh mesecih se je uvoz zmanjšal. Zaradi dovolj velikega uvoza blaga v preteklem letu (glede na realiziran izvoz) se sedanje zmanjšanje uvoza po vsej verjetnosti ne bo odrazilo v celoti pri obsegu proizvodnje, vendar pa je to, ob nadaljevanju zmanjševanja uvoza, mogoče kmalu pričakovati. Nato so nas posebej opozorili v DO Avtomontaža TOZD Utensilia, kjer imajo težave pri odpiranju deviznih akreditivov za uvoz prepotrebnega repromateriala. V DO Slovenijales Žičnica in DO HP Kolinska TOZD Vinocet je problematika pri uvozu rezervnih delov dosegla že kar kritično mejo.

Podobni problemi kot jih imajo proizvodne organizacije pri uvozu, se pojavljajo tudi pri uvozu znanstveno-raziskovalne opreme. V DO IEVT, ki ima sicer status aktivnega izvoznika ugotavljajo, da jim banka od julija 1986 naprej zelo neredno realizira plačilne naloge za uvoz opreme in repromateriala. Delež uvoznih materialov DO IEVT znaša okrog 20 odstotkov vseh potrebnih repromaterialov.

Uvoz znanstveno-raziskovalne opreme je posebnega pomena za razvoj celotne družbe. V zadnjih dveh letih v naši občini opažamo, da so bila v nakup te opreme vendarle vložena znatna sredstva.

+ Ljubljanska banka Gospodarska banka je vložila precejšnja sredstva (40% od predračunske vrednosti opreme) v nakup raziskovalne opreme za Inštitut Jožef Stefan in Kemijski inštitut »Boris Kidrič«. Celotna predračunska vrednost nakupa raziskovalne opreme obeh inštitutov je bila v letu 1986 1.126 mio din.

d) KADRI IN NAČIN ORGANIZIRANOSTI

V izvoznih organizacijah naše občine 71 delavcev samostojno opravlja dela in naloge na področju ekonomskih odnosov s tujino, od tega ima 43 delavcev tudi zunanjetrgovinsko registracijo (okrog 60%). Med zahtevano strokovno izobrazbo in dejansko strokovno izobrazbo teh delavcev ni večjih odstopanj. Za večino teh del je zahtevana najmanj višja strokovna izobrazba.

V vseh organizacijah naše občine, ki so registrirane kot zunanjetrgovinska organizacija, to je v DO Plutal, DO Hoja, DO Ilirija – Vedrog, DO Inštitut Jožef Stefan, DO IEVT, DO IB Elektroprojekt in DO Tobačna tovarna Ljubljana, niso imeli večjih problemov pri ponovnem vpisu pravice do opravljanja poslov zunanjetrgovinskega prometa v sodni register v skladu z novim Odlokom o natančnejših pogojih za vpis pravic do opravljanja poslov zunanjetrgovinskega prometa v sodni register, ki je izšel v Uradnem listu SFRJ številka 40/86. V vseh navedenih organizacijah, razen pri Inštitutu Jožef Stefan in IB Elektroprojekt, je področje izvoza in uvoza organizirano v posebnem oddelku, sektorju ali službi za zunanjo trgovino.

+ Gospodarski vestnik, april 1987

e) UGOTOVITVE

Resolucijske usmeritve se v letu 1986 in tudi že v letošnjem letu ne uresničujejo, še posebno ne na področju izvoza. Delež izvoznih prihodkov v celotnem prihodku občine se zmanjšuje. Med 38 izvozniki na konvertibilno tržišče v občini je le 11 organizacij v letu 1986 preseglo raven iz leta 1985, v letu 1987 pa je bilo le 9

(10) organizacij, ki so presegle nivo iz leta 1986. Na navedeno odstopanje od načrtovanih ciljev v veliki meri vpliva nerealen tečaj dolarja, ki v letih 1985, 1986 in 1987 povečuje dohodkovno privlačnost klirinškega izvoza.

Stanje na področju izvoza ni ugodno. V občini imamo le eno organizacijo, ki je razvojno usmerjena na tuji trg (DO Plutal). Izvoz po eni strani narekuje neprestano izboljševanje kvalitete proizvodov in poslovanja ter izpopolnjevanje tehnologije in tehnoloških postopkov, po drugi strani pa je pomemben za širitev trga, ki je za nekatere organizacije združenega dela doma že premajhen. Med temi organizacijami, ki si zgolj s proizvodnjo za domači trg ne morejo zagotoviti obstoja, so DO Avtomontaža TOZD Tovarna grelnih naprav in TOZD Utensilia, DO IGO, DO Hoja, DO Ilirija Vedrog, DO HP Kolinska TOZD Vinocet in DO Iskra Merilna elektronika.

V navedenih organizacijah je usmeritev v izvoz nujna in vse bolj dolgoročno razvojna potreba, ki je oziroma bo morala biti vgrajena v srednjeročne planske dokumente.

Izvršni svet je ob obravnavi pereče problematike poudaril, da je potrebno v vseh izvoznih OZD okrepiti vlogo izvoza v razvojnem smislu s stališča vseh faktorjev, to je od kadrov, tehnologije, kvalitete proizvodov, do organiziranosti ustreznih strokovnih služb v posameznih OZD.

Uvoz blaga, ki je bil v letu 1986 močno iznad pričakovanega (delno tudi zaradi uvoza znanstveno – raziskovalne opreme), v letošnjem prvem kvartalu zaradi velikih problemov pri plačevanju v tujino še rešuje nemotenost poteka proizvodnje v tistih organizacijah, ki so prisiljene uvažati surovine, zlasti na rezervne dele in opremo. Ob nadaljevanju zaostrene problematike je možno že v drugem kvartalu letošnjega leta pričakovati velike težave pri zagotavljanju uvoženega repromateriala in opreme v posameznih organizacijah. Izvršni svet občine, ki se je s situacijo na področju uvoza seznanil že v aprilu, je opozoril na nujnost, da se sistemske razmere izboljšajo. Z oblikovanjem tečaja in ugodnejšimi izvoznimi stimulacijami bo potrebno ekonomsko motivirati OZD za izvoz in se s tem približevati tudi cilju izboljševanja plačilne bilance in zmanjševanja zadolžitve v tujini. Zlasti je izvršni svet opozoril na negativni vpliv zaostajanja plačil tako na ugled OZD v tujini kot tudi s tem povezano poslabšanje pogojev za nabavo blaga na tujem trgu.

2.3. INVESTICIJE

Predpogoj hitrejšega in skladnejšega razvoja naše občine so naložbe. Temeljni pogoj, ki vsaj izenačuje interes za gradnjo na območju občine z ekonomske plati, torej določitev povprečne cene pripravljene in komunalno opremljene zemljišča na območju ljubljanskih občin, je bil lani s sprejemom ustreznega odloka na mestni ravni izpolnjen. Gradnja na območju občine torej za investitorja ne bi smela biti dražja kot drugod v Ljubljani, zlasti na kmetijskih zemljiščih. Ta predpostavka sicer ni v celoti izpolnjena, saj tako imenovana »povprečnina« (strošek zemljišča, njegova priprava in komunalna oprema) ne zajema stroškov pilotiranja, je pa s pričetkom dela sklada za urejanje stavbnih zemljišč vendarle moč pričakovati uresničevanje enotnejše razvojne politike.

Posledice razdrobljenosti in lokalizmov je najbolj občutiti prav na območju občine v eni največjih ljubljanskih con VP 1/2 Rudnik, v kateri tečejo priprave na gradnjo že nekaj let (DO Integral Tovorni promet že pričel z obratovanjem), kjer še vedno ni vse potrebne komunalne opreme. To velja za primarne komunalne vode, medtem ko za sekundarne združujejo sredstva investitorji in je zato položaj boljši. Enaka ugotovitev velja za industrijsko cono VP 6/1 Plutal, kjer investitor Iskra IEZE TOZD SEM še danes nima poročila, da bo tovarno možno jeseni tudi priključiti na komunalne naprave. Zaskrbljuje, da je bila komunalna oprema obeh con predvidena že lani (in ponovno letos) v občinski in mestni resoluciji o politiki uresničevanja družbenih planov kot prioriteta, pa tudi tako postavljena in delegatsko sprejeta opredelitev še ni realizirana. V primeru, da IC VP 6/1. Plutal ne bo komunalno opremljena letos, IC VP 1/2 Rudnik pa najkasneje v prihodnjem letu, bo resno ogroženo izvajanje družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986 – 1990.

Še vedno ni določen dokončni potek obvozne tovarne proge (naloge iz leta 1986), za kar poteka usklajevanje na mestni ravni,

to pa onemogoča tudi vse posege v industrijsko cono VP 3/2 Brdo, kjer so bila v preteklosti vložena že znatna sredstva v komunalno opremo.

Ob takih zapletih s komunalno opremo v mestnem delu občine seveda ni pričakovati bistvenega napredka v izvenmestnih območjih, kjer so zagate še večje. Intenzivirajo se priprave na gradnjo v IC VP 9/1 Škofljica, kjer so realne možnosti za prve gradbene posege konec srednjeročnega obdobja, s tem pa so večji kompleksi za industrijsko gradnjo v občini izčrpani.

3. TEMELJI RAZVOJA GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI

3.1. INDUSTRIJA

V letošnji resoluciji je načrtovana 10-odstotna rast industrijske proizvodnje. Precej visoka rast industrijske proizvodnje ima podlago v predvidevanjih samih organizacij s področja industrije ob pogoju, da se izboljšajo pogoji gospodarjenja v letu 1987.

V letu 1987 so poročevalske enote s področja industrije začele pikazovati proizvodnjo po dopolnjeni nomenklaturi proizvodov objavljeni v Uradnem listu SFRJ 66/86 v skladu z Metodologijo spremljanja industrijske proizvodnje. Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ugotavlja, da se je končni izračun industrijske proizvodnje občine po dopolnjeni nomenklaturi približal rezultatu, ki ga izračuna na podlagi podatkov OZD.

V prvem kvartalu letos je bil količinski obseg proizvodnje za 7 odstotkov večji od lanskega v enakem obdobju, kar je precej bolje kot obseg industrijske proizvodnje v Ljubljani (IND 95), SR Sloveniji (IND 102) ter tudi drugih ljubljanskih občinah. Resolucijskemu cilju se torej približujemo. Vendarle je potrebno opozoriti, da rezultat ni več tako ugoden, če upoštevamo lansko nizko osnovo.

Na takšen skok v obsegu industrijske proizvodnje v prvem kvartalu letos ima v naši občini velik vpliv dinamika gibanja količinskega obsega proizvodnje v večjih panogah. V treh največjih panogah občine, ki predstavljajo skoraj polovico družbenega proizvoda občinske industrije, so količinski obseg proizvodnje v letošnjem prvem kvartalu povečali za več kot desetino v primerjavi z lanskim enakim obdobjem. V teh panogah so se v letošnjem prvem kvartalu zaloge gotovih proizvodov zmanjšale za več kot desetino v primerjavi z lanskim prvim kvartalom. Glede na to, da so v teh panogah vezani tudi na uvoz surovin in repromateriala se že kaže vpliv zaostrene situacije v oskrbi v začetku tega leta na zmanjšanje zalog gotovih proizvodov.

ŠIFRA	PANOGA DEJAVNOSTI	I-III/87	I-III/86	ZALOGE	STRUKTURA	
		I-III/86	§ 1986	I-III/87	I-III/87	
				I-III/86	§ 1986	
0130	DO IAN TOZD Galanterija, Urarjarna obrat PROIZVODNJA ŽIVILSKIH PROIZVODOV Žito - obrat, KZ Velike Lašče - - klančice, HP Kolinska - obrat	96,8	100,2	107,6	130,3	1,0
0131	PROIZVODNJA PLAGIČ HP Kolinska TOZD Vinocet	146,1	126,6	143,4	100,7	5,9
0133	PROIZVODNJA IN PREDELAVA TOBAKA DO TIL TOZD Proizvodnja GRAFIČNA DEJAVNOST	116,3	117,0	89,4	196,6	16,2
0134	DO Tiskarna, DO FK TOZD Grafič.dej.	130,5	127,1	-	-	3,2
0135	DODELAVA, PREDELAVA IN PROIZVODNJA SNOV. DO Surovina TOZD Ljubljana, DO Dinos TOZD Tekstilika	114,1	92,6	-	-	4,7

+ Struktura je delež družbenega proizvoda OZD v družbenem proizvodu občinske industrije v letu 1986
+ ( ) pomeni, da je organizacija udeležena v panogi le s majhnim delom proizvodnje

V letošnjem prvem četrtletju so glede na usmeritve podane v družbenem planu občine za obdobje 1986 - 1990 nadpovprečno povečali količinski obseg proizvodnje (leto 1986 = 100) v naslednjih OZD - nosilnih razvoja: DO Plutal (IND 128) in DO Avtomontaža TOZD TGN (IND 129) v panogi predelava kovin, DO Slovenija - les Žičnica (IND 106) na področju strojegradnje, DO Ilirija Vedrog (IND 124) v panogi predelava kemičnih izdelkov, DO Hoja (IND 109) v lesno - predelovalni industriji, DO Mercator Konditor (IND 108) in DO HP Kolinska TOZD Vinocet (IND 125), v proizvodnji živilskih proizvodov ter DO Iskra Merilna elektronika (IND 113), v panogi proizvodnja električnih strojev in aparatov.

Lanske proizvodnje v prvih treh mesecih letos niso dosegli v naslednjih organizacijah: DO Livar TOZD LBK, DO Avtomontaža TOZD Utensilia, DO KIG, DO Emona IPKO, DO IGO, DO Zmaga in DO Dinos TOZD Tekstilika.

V letošnjem prvem trimesečju kar 14 od 24 organizacij na področju industrije ni doseglo planirane proizvodnje v tem obdobju. Takšni rezultati niso presenetljivi spričo spremenljivih pogojev gospodarjenja zlasti pa pogojev zunanjetrgovinskega in deviznega poslovanja. V nekaterih organizacijah že ugotavljajo, da so plani na področju obsega proizvodnje previsoko postavljeni, zato že pripravljajo rebalanse.

V letošnjem marcu se je v primerjavi z decembrom v letu 1986 bistveno poslabšala oskrbljenost z uvoženimi surovinami in repromaterialom. Kritična je kar v šestih organizacijah, to je v DO Avtomontaža TOZD TGN, DO Emona IPKO, DO IGO, DO Slovenija - les Žičnica, DO Ilirija - Vedrog in DO Tiskarna. Omenjena problematika je bila podrobneje obdelana pri poglavju mednarodne menjave.

Pri večini organizacij, ki v letošnjem letu niso dosegle lanskega obsega proizvodnje v enakem obdobju, je vzrok nedoseganja v spremenjeni strukturi proizvodnje oziroma proizvodov in izboljšanju kvalitete proizvodov.

Pri DO Livar TOZD Livarna barvnih kovin so proizvodnjo usmerili v bolj akumulativnejše izdelke. Proizvodnja je tako manj delovno intenzivna. Na zmanjšani količinski obseg proizvodnje, merjen v tonah, vpliva tudi proizvodnja izdelkov, ki so narejeni iz lažjih kovin.

Že v letu 1986 se je v DO IGO začel proces preusmerjanja proizvodnje iz serijskega dela na individualni del proizvodnje zaradi spremenjenih potreb trga. Individualna proizvodnja zahteva več vložene znanja v izdelkih.

V DO Avtomontaža TOZD Utensilia so letos količinsko proizvedli manj zlasti pa še v lesnem obratu (za 41,9 odstotka). Vendar pa se je letos v prvem kvartalu v lesnem obratu povečal odstotek prodaje zahtevnejših in tudi dražjih utižnih letvic v primerjavi z letvicami, ki imajo malo vgrajenega dela ter ne predstavljajo velike vrednosti.

V DO Zmaga so v letošnjem letu pričeli namenjati precej več pozornosti kvaliteti proizvodov, tako da je v zahtevnejših izdelkih vložena več znanja. Do konca leta bodo v tej organizaciji dokončno organizirali tudi marketinško službo, kar jim bo omogočalo pridobivati povratne informacije s trga o povpraševanju in kvaliteti svojih izdelkov.

V DO Emona IPKO ocenjujejo, da je bil količinski obseg proizvodnje s stališča doseganja plana sorazmeroma kar ugoden, vendar pa prave rezultate pričakujejo šele v drugem kvartalu. Na programu plastike se že kažejo ugodne možnosti pri plasiranju stojnice na trg (kjer je trenutno povpraševanje celo večje od ponudbe), program garažnih lamel pa so razvili v lastnem razvojnem oddelku do montažnega skladišča - tudi tu se ponujajo

TABELA 9: INDEKSI KOLIČINSKEGA OBSEGA PROIZVODNJE IN ZALOG PO PANOGAH DEJAVNOSTI V OBDOBJU I-III/1987

ŠIFRA	PANOGA DEJAVNOSTI	I-III/87		ZALOGE		STRUKTURA
		I-III/86	§ 1986	I-III/87	I-III/87	
				I-III/86	§ 1986	
	SKUPAJ	107,1	127,1	93,2	109,1	100,0
0112	PREDELAVA NESNOVIN DO KIP	119,2	136,4	87,2	33,0	1,1
0113	KOVINSKO PREDLOVALNA DEJAVNOST DO Livar TOZD LBK, DO Avtomontaža TOZD Utensilia, DO KIG, DO Tovil (DO Slovenija - les Žičnica), DO Plutal	111,5	119,7	84,9	93,4	14,1
0114	SIROVINA INDUSTRIJA DO Slovenija - les Žičnica, DO Avtomontaža TOZD TGN, DO Emona IPKO	91,1	244,3	176,8	130,0	7,6
0117	PROIZVODNJA ELEKTR. SNOVIN IN APARATOV DO Merilna elektronika, DO TIFED, DO Iskra elementi TOZD SEM (DO Slovenija - les Žičnica), (DO IED)	113,2	200,4	93,0	103,7	9,8
0119	PREDELAVA KEMIČNIH IZDELKOV DO Ilirija Vedrog, DO Silveprodukt (DO Emona IPKO)	118,4	136,2	81,5	91,9	16,5
0120	PROIZVODNJA KANNA, ŽIVIL., PESA Obrat Kunalna	113,8	86,4	102,1	119,6	
0121	PROIZVODNJA GRADE.MATERIALA SIP Grosoplje TOZD GP, KPL TOZD Komunalne gradnje	104,0	139,6	47,5	54,5	6,0
0122	PROIZVODNJA ŽAGANJA LESA, DO Hoja	77,2	104,8	63,7	51,1	
0123	PROIZVODNJA KEMIČNIH LES. IZDELKOV DO Hoja, (DO Plutal, DO Avtomontaža TOZD Utensilia)	89,2	91,4	219,7	165,8	7,6
0124	PROIZVODNJA IN PREDELAVA PAPIRJA DO Proizvodne delavnice Ig	153,6	118,1	-	-	0,4
0126	PROIZVODNJA ŽIGOV, TENIS. IZD. DO Račica TOZD Konfederacija Herjul DO Tekstil TOZD Angora - obrat Rakov.	102,2	98,0	-	-	2,5
0128	PROIZVODNJA USN. OB. IN GALANERIJE DO Zmaga, DO TIL TOZD Topičica,	86,1	109,8	51,5	56,3	3,5

ugodne prodajne možnosti. Pri kovinskem delu proizvodnega programa je v letošnjem letu načrtovan podpis pogodbe za izdelavo farmske opreme na veliki farmi v Titogradu.

3. 2. DROBNO GOSPODARSTVO

Za enega temeljnih nosilcev razvoja v obstoječi gospodarski strukturi občine v tem srednjeročnem obdobju, je opredeljeno drobno gospodarstvo z velikimi možnostmi ustanavljanja novih enot, hitrega zagotavljanja novih delovnih mest, izboljšanja izvozne ponudbe z nadomeščanjem uvoza in s povečanjem dobrin na domačem trgu. Opredeljeni pogoji za realizacijo teh možnosti pa so ustvarjanje prostorskih pogojev za gradnjo in razvoj delavnic proizvodnih dejavnosti, stimulaturna davčna politika, poenostavljanje postopkov pri ustanavljanju in delovanju enot drobnega gospodarstva, zagotavljanje najemnih poslovnih prostorov.

Poseben pomen in težo v smislu razvoja drobnega gospodarstva ima v občini osebno delo, kjer je bilo koncem leta 1986 registriranih 1966 enot s skupaj 3.234 zaposlenimi (vključno z nosilcem obrti) na tem področju, kar je za 9% več v primerjavi z letom 1985. Med posameznimi skupinami obrtnih dejavnosti je najmočnejše zastopana skupina avtoprevoznitstva, sledi ji skupina kovinske predelave, stavbne obrti ter skupina izdelovanja raznovrstnih proizvodov. Teritorialna razporeditev enot samostojnega osebnega dela kaže na določeno zakonitost med razmerjem števila delavcev in številu enot na mestnem oziroma primestnem območju občine s številom prebivalcev in enot na izvenmestnem delu občine (70%–30%).

V primerjavi z drugimi občinami je osebno delo po številu enot v občini Ljubljana Vič-Rudnik dobro razvito, vendar nam v preteklem srednjeročju še ni uspelo preseči veliko oviro in najbolj izrazito ozko grlo, pomembno za razvoj tega področja: zagotovitev prostora za gradnjo novih obrtnih delavnic in zagotovitev najemnih poslovnih prostorov.

V prvem letu novega srednjeročnega obdobja pa se kažejo določeni pozitivni premiki. Odprte nove možnosti na področju zagotovitve zemljišča za gradnjo koncem lanskega leta in letos (zagotovitev zemljišča za gradnjo v conah na Rudniku in Plutalu), oddaja zemljišča za gradnjo Centra drobnega gospodarstva, prenešana pristojnost oddaje poslovnih prostorov na skupščino občine, ter simulativna davčna politika, pomenijo začetek usmerjene, s tem pa kvalitativne in kvantitativne rasti tega dela gospodarstva – rezultat naj bi se pokazal v tretjem in četrtem letu tega srednjeročnega obdobja.

V letu 1986 in 1987 so bile oz. so v teku naslednje aktivnosti:

– industrijska cona VP-1/29 del cone v izmeri 13.000 M² je opredeljen za interesno območje drobnega gospodarstva – za gradnjo enot samostojnega osebnega dela, prednostno za dejavnosti galvanice, pa tudi predelave kovine in plastike. S predvideno zahtevano delavnico s skupno čistilno napravo, skupnim zakloniščem in parkirnimi prostori, je dosežena maksimalna gostota zazidave. Na teh površinah je evidentiranih 17 potencialnih interesentov za gradnjo med njimi tudi 8 galvanizerjev, ki bodo zgradili skupno čistilno napravo. Gradnja, ki je bila načrtovana že pomladi letos se bo zavlekla zaradi zazidalnega načrta, ki je v izdelavi in zaradi problema cene m² komunalno opremljenega zemljišča.

– industrijska cona VP-61: dva podotoka v tej coni, podotok MGS in podotok P-3 sta namenjena gradnji enot drobnega gospodarstva. Na delu podotoka MGS v izmeri cca 12.500 m², ki je namenjen organizirani gradnji obrtnih delavnic samostojnega osebnega dela, je bilo 11 obrtnikom – investitorjem in obrtni zadrugi Galeb iz Izole (za člane njene zadruge) zagotovljeno zemljišče za gradnjo delavnic proizvodnih dejavnosti, ki nadomeščajo uvoz in se preko OZD vključujejo v izvoz ter za dejavnosti visoke tehnologije. Zaradi previsoke cene m² komunalno opremljenega zemljišča je 8 obrtnikov in OZ Galeb od gradnje, ki naj bi bila pričeta letos, odstopilo.

Podotok P-3 pa je namenjen gradnji drobnega gospodarstva združenega dela, kjer smo del zemljišča v te namene v letošnjem letu zagotovili 4 investitorjem s tega področja.

– industrijska cona VP-2/3 Kopraska. Z namenom, da saniramo stanje v coni smo naročili izdelavo sprememb in dopolnitev

zazidalnega načrta. Še prosto površino 7.000 m² smo namenili za gradnjo proizvodnih prostorov mizarske OZD in 1 obrtne delavnice. Pripravljalna dela so predvidena še v letošnjem letu, – v tej coni je predvidena gradnja tudi 12 obrtnih delavnic samostojnih obrtnikov – 6 obrtnikov bo jeseni 1987 gradnjo dokončalo in pričel z rednim obratovanjem.

– cona VM-2/1 ob Tržaški cesti je bilo oddano zemljišče za gradnjo centra drobnega gospodarstva. Preko 4.000 m² etažne površine tega centra (CDG) je namenjeno predvsem novim dejavnostim iz spremenjenega obrtnega zakona, dejavnostim, katerih narava dela ne zahteva klasične obrtne delavnice, dejavnostim, ki niso hrupne in vsem drugim dejavnostim, ki so kakorkoli v funkciji drobnega gospodarstva. Gradnja, ki je bila pričeta 15. 7. 1986 bo dokončana v mesecu septembru 1987.

V istem območju je bilo oddano tudi zemljišče v površini cca 7.000 m² OZ Galeb Izola, ki namerava v dveh letih ponoviti objekt Centra drobnega gospodarstva – kot proizvodno trgovski objekt drobnega gospodarstva – z gradnjo bo pričel še v letošnjem letu.

– Skladno s pravilnikom o oddaji poslovnih prostorov v najem je pričela z delom tudi posebna komisija izvršnega sveta za oddajo poslovnih prostorov v družbeni lastnini. Izredno skromen fond 165 družbenih najemnih poslovnih prostorov (zdej zasedenih) res ne daje veliko manevrskega prostora za načrtno reševanje in pospeševanje deficitarnih dejavnosti, čeprav se ta fond z določeno racionalizacijo zvišuje z delitvijo večjih prostorov na več manjših. Zaradi ureditve pravega stanja na tem področju, pa bo v letošnjem letu sprejet tudi odlok o namembnosti poslovnih prostorov.

– Glede na načrtovanja najemnih poslovnih prostorov za storitvene dejavnosti, ki naj bi se pridobili s prekvalifikacijo stanovanj VI. in VII. kategorije, zaradi problema zagotovitve nadomestnih stanovanj, ni pričakovati posebnega napredka. Zato bo treba na nek način nujno zagotoviti nakup poslovnih prostorov, predvsem za deficitarne dejavnosti. Del najemnih prostorov pričakujemo tudi v sklopu prenove Eiprove ulice, kjer bo čimprej potrebno doreči program za objekt Švabičeva 1 in Zihierlova 38.

– Prednosti in ugodnosti iz spremenjenega obrtnega zakona in odloka, o ureditvi nekaterih vprašanj na področju obrti, ki ga je sprejela občinska skupščina maja 1986, se v praksi še niso povsem potrdile. Pri tem imamo v mislih zlasti področje t. j. intelektualnih dejavnosti (vse vrste svetovanj), kjer smo pričakovali večji interes, trgovske dejavnosti in pa delno tudi področje zaposlovanja. Ob tem pa bo treba v letu 1987 preveriti zlasti pri enotah samostojnega osebnega dela, ki po razvitosti, prometu in ne nazadnje davčnih obveznostih sodijo v zgornjo skupino obrtnih dejavnosti, ustreznost stimulacije za vlaganja v nadaljni razvoj.

Izboljšanje strukture celotnega gospodarstva občine h kateremu lahko drobno gospodarstvo prispeva pomemben delež pa seveda ni mogoče doseči samo z večanjem števila zasebnih obrtnikov – ampak z razvijanjem obstoječih in ustanavljanjem novih enot drobnega gospodarstva v združenem delu. V letu 1986 je pričela s poslovanjem na novo ustanovljena obrtna zadruga Promons in delovna organizacija TIPRO, ki v občini pomeni prvi primer prenosa proizvodnje iz znanstveno raziskovalne organizacije v novo ustanovljeno organizacijo.

V združenem delu drobnega gospodarstva posluje na območju občine 18 OZD od tega 11 v dejavnosti obrti in 7 v drugih gospodarskih dejavnostih. Kljub zaostrenim gospodarskim pogojem so te organizacije v letu 1986 v povprečju dosegle hitrejšo rast rezultatov poslovanja kot gospodarske OZD. Delež akumulacije v dohodku znaša v drobnogospodarskih organizacijah 26,3%, v gospodarstvu občine pa 20,3%. Dosegajo tudi večji dohodek na delavca, prav tako je stopnja zaposlovanja v teh organizacijah večja kot v gospodarstvu občine.

Na področju investicijskih aktivnosti v OZD drobnega gospodarstva, je bil v letu 1986 dograjen proizvodni obrat Alpine na Šentjoštu, v letošnjem letu pa tečejo priprave za gradnjo novega proizvodnega objekta DO Pohišstvo v coni VP-6/1, pričeta bo gradnja nove proizvodne hale DO Rašica TOZD Konfekcija v

* Podrobno je področje osebnega dela drobnega gospodarstva prikazano v informaciji o stanju na tem področju, ki jo je sprejela občinska skupščina na seji 22. 4. 1987.

Horjulu ter začeta in dokončana širitev proizvodnih zmogljivosti DO Elektromontaže, medtem ko so za dograditev proizvodnega objekta IUV TOZD Galanterije ob Tržaški cesti pričete aktivnosti v zvezi s pridobivanjem ustrezne dokumentacije.

3.3. KMETIJSTVO

Z resolucijo se je za leto 1986, enako kot za preteklo plansko obdobje, načrtovala 3% rast kmetijske skupne in tržne proizvodnje.

Na območju občine je po anketi kmetij v letu 1984 struktura tržnosti naslednja: živinoreja 82,6%, rastlinska proizvodnja 5% in gozdarstvo 12,5%. Glede na tako strukturo tržnosti, ki je pogojena s proizvodnimi danostmi območja, je gospodarska moč kmetij odvisna predvsem od ekonomičnosti prireje mesa in mleka.

Po informaciji Zadrudne zveze Slovenije, Splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane slovenije in Živinorejske poslovne skupnosti (marec, 1987) povzemamo, da ima v Sloveniji največji delež pri prireji tržnega mleka in mesa zasebni proizvajalec. V SR Sloveniji je v letu 1986 plan prireje mleka realiziran s 98,6% in plan prireje mesa s 90,1%. Pri prodaji klavnih govedi je treba upoštevati tudi prodajo mimo organizatorjev proizvodnje, ki se v Sloveniji ocenjuje na 5.500 glav in zakole na domovih rejcev po oceni 18.000 glav, kar je 46.399 ton govejega mesa. Prodaja telet mimo organizatorjev proizvodnje se ocenjuje na 14.000 glav.

Sklepajoč po odkupu kož na območju občine in to samo na odkupni postaji TZO Vič (možnost prodaje kož je tudi drugje) kaže, da je prodaja govedi mimo organizatorjev proizvodnje prisotna tudi na območje občine. Odkup kož je bil v letu 1985 651 komadov, v letu 1986 1.074 komadov in v prvem tromesečju 1987 1.147 komadov.

Tako visok delež prodaje mimo organizatorjev proizvodnje je zaradi neurejenih cenovnih razmerij med cenami repromaterialov, strojev, opreme, družbenimi obveznostmi in obveznostmi za socialno varnost, ker kmet iztrži več in ima takoj denar.

Rast večanja odkupa mleka v letih 1981-1983 je bila rezultat novih investicij v hleve in opremo pod za kmetijstvo sprejemljivimi kreditnimi pogoji. Po letu 1983 se investicije v kmetije v Sloveniji in enako na območju občine, iz leta v leto zmanjšujejo in v letu 1987 ni najet noben kredit za gradnjo ali obnovo hleva. To pa pomeni tudi v prihodnje zmanjšanje tržne prireje mleka v občini, saj ne bo kmetij, ki bodo nadomestile proizvodnjo na ostarelih kmetijah, ki jih je vedno več.

Ekonomska kriza v živinoreji, ki je v Jugoslaviji zmanjšala stalez krav v obdobju 1982-86 za več kot 4% ima tudi v Sloveniji tendenco zmanjševanja stalezja krav. Glede na povečano število odkupa krav v občini v zadnjih dveh letih, lahko sklepamo, da so razmere zaskrbljujoče tudi za območje občine in da se osnovna čreda zmanjšuje.

Vedno slabši položaj rejcev živine se ilustrira tudi s primerom, da je kmet za nakup traktorja prodal v letu 1980 18.600 l mleka ali 3.133 kg mesa, v letu 1985 pa 22.611 l mleka ali 3.757 kg mesa. Ta trend se v letu 1986 in 1987 še močneje dviguje.

Kmetijstvo vse bolj postaja samo oskrbovalna panoga in vse manj gospodarska panoga gospodarstva.

V letu 1983 je bilo s poprečnim osebnim dohodkom delavca v Sloveniji možno kupiti 72 kg govedine s kostmi, v letu 1986 pa 132 kg, ali v letu 1983 719 l mleka, v letu 1986 pa 920 l mleka. Tudi pri vseh ostalih prehranskih proizvodih je za potrošnika veliko zboljšanje stanja in vedno večjih razkorak med stroški proizvodnje in prodajno ceno za proizvajalca.

Poleg direktnih stroškov za samo proizvodnjo kmeta iz leta v leto bolj bremenijo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Prispevek za četrti zavarovalni razred (enake pravice kot za delavce) je bil v letu 1985 43.019 din, v letu 1987 je 258.908 din (veržni indeks 274), ali drugače: potrebna količina mleka v letu 1985 je 1.071 l, v letu 1987 pa 2.031 l. Vedno več kmetov, ki so imeli zavarovanega tudi naslednika na kmetiji se odloča, da je v družini le en zavarovanec, torej spet zgublamo naslednike kmetij, še posebej v hribovitih predelih, kjer je proizvodnja vsaj 30% dražja.

Dispariteta med proizvodnimi stroški in zaščitnimi cenami je tako velika, da onemogoča kakršno koli normalno poslovanje,

kljub precejšnjim interventnim sredstvom, ki se združujejo za pospeševanje kmetijstva in povečanje proizvodnje hrane. Glede na to, da razmere trajajo že več let, je upadanja kmetijske proizvodnje tudi na območju občine, kjer je več možnosti za zaslužek izven kmetijstva.

TABELA 10: Realizacija kmetijske tržne proizvodnje na območju občine v letu 1986

Vrsta proizvodnje	EM	Plan 1986	Realizacija		I n d e k s		
			1985	1986	86/84	86/85	R/P-86
mleko	hl	80.000	79.890	74.327	88	93	93
klavno govedo	t	1.338	1.169	1.296	87	111	97
konji	t	217	195	188	86	92	86
prašiči	t	17,6	12	14	93	116	79
plem.telice	kom	153	84	124	68	147	81
plem.kobile	kom	40	4	3	17	75	7,5
pšenica	t	555	552	409	71	74	73
oljna ogrščica	t	180	149	182	183	122	101
ajda	t	64	74	65	-	88	101

Vir: podatki OZD kmetijstva

Podatki o realizaciji kmetijske tržne proizvodnje kažejo, da v živinoreji v letu 1986 niso dosežene načrtovane količine odkupa.

Primerjava z letom 1984 je napravljena zato, ker je tržna proizvodnja v tem letu še zadoščala za investicije v zasebnem kmetijstvu. Po letu 1984 so pogoji gospodarjenja v živinoreji vedno slabši. Na kmetijah se zmanjšuje stalez lastne živine, zato je tržna proizvodnja preko organiziranega odkupa manjša in znatno manjša kot v prejšnjem srednjeročnem obdobju.

V zasebnem sektorju je odkup mleka manjši od načrtovanega v obeh kmetijskih zadrugah. Rejci se zaradi neurejenih cen preusmerjajo v pitahje govedi predvsem v kooperacijski uslužnostni reji. Načrtovanih količin mleka in mesa, kljub urejanju novih zbiralnic mleka na vsem območju občine, izobraževanju proizvajalcev mleka in izvajanju preventivnih ukrepov zdravstvenega varstva živali, kar vse je povečalo mlečnost po kravi in prirejo mesa, ne dosegamo.

Skupni strokovni napor kmetijske in veterinarske pospeševalne službe in sofinanciranje pospeševalnih nalog iz sredstev skladaza intervencije v kmetijstvu in proizvodnji hrane občin mesta Ljubljane so dali rezultate le v tem, da izpad tržne prireje mleka in mesa ni še večji.

V poljedelski proizvodnji so finančni rezultati ugodnejši. V družbenem sektorju je bil zaradi izredno neugodnih pogojev rasti izpad pridelka pšenice glede na plan 13%, v zasebnem sektorju, kjer ni bila izvajana vsa potrebna agrotehnika, pa v poprečju 45%; zato tudi odkupne pogodbe niso bile realizirane. Višji kot načrtovani so bili pridelki koruze za zrno in za silažo.

Kmetijski zadrugi sta se prizadevali, da izboljšata rezultate družbenoorganizirane kmetijske proizvodnje. Za povečanje tržnosti mleka in mesa je novo urejenih 12 zbiralnic mleka, v organizirano pitanje je danih 3.000 kom telet. V letu 1986 je bilo usposobljenih 555 ha kmetijskih zemljišč s hidromelioracijami in 1.127-ha kmetijskih zemljišč z agromelioracijami.

V zadnji fazi je priprava projekta za ureditev zaraščajočih kmetijskih površin na območju KZ Velike Lašče.

K realizaciji kmetijske proizvodnje v OZD kmetijstva so prispevali tudi rezultati drugih programov, ki so jih izvajale pospeševalne službe kmetijskih zadrug in strokovna služba Posestva same, ali v sodelovanju z Veterinarskim in Kmetijskim zavodom ter Biotehniško fakulteto.

V družbenem sektorju je, kljub povečani produktivnosti in uvajanju boljše tehnologije (na Ljubljanskih mlekarnah TOZD Posestva dosega poprečna mlečnost na kravo na obratu Bokalce 7.033 lit in na obratu Gmajnice 5.563 lit) finančni rezultat negativen. V strukturi lastne cene je bil delež krme v letu 1985 42%, v letu 1986 pa 36%. Ostali stroški so se povečali glede na leto 1985 za 95% (od 44,73 din/l mleka na 87,33 din/l mleka). Delež lastne krme je povečan na 54,4%, krma je tudi boljše kvalitete. Stroški prireje mleka so bili večji tudi zaradi zahteve po kvalitetnejšem in bolj higijenskem mleku in zaradi izvajanja preventivnih ukrepov ob černobilski nesreči.

Nesorazmerja cen med reprodukcijskimi materiali in cenami kmetijskih proizvodov so tolikšna, da strokovni napor in uvajanje zadnjih tehnoloških dosežkov v proizvodnjo in doseganje najvišjih hektarskih pridelkov v osrednji Sloveniji ter najvišje mlečnosti

po kravi v Sloveniji, niso dovolj za pozitivno poslovanje v Ljubljanskih mlekarnah TOZD Posestva.

TABELE II.
Realizacija tržne kmetijske proizvodnje v obdobju januar - marec 1987

Vrsta proizvodnje	EM	Plan 1987	Realiz. 1987	I n d e k s	
				I-III-87	R
				I-III-86	P
klavno govedo	t	1.247	298	205	24
mleko	hl	76.500	17.894	107	23
konji	t	203	69	160	34
prašiči	t	12	8	400	66
plem. telice	kom	207	49	144	23
plem. kobile	kom	62	-	-	-

Viri: Podatki OZD kmetijstva

Trend večjega odkupa kmetijskih proizvodov se nadaljuje iz zadnjega tromesečja leta 1986 tudi v prvih treh mesecih leta 1987, kar je posledica sezonskega značaja proizvodnje in ni pričakovati takega trenda do konca leta.

Zaradi zmanjšane stalaže krav na Gmajnicah (izvedba hidromelioracije) plan prireje mleka ne bo dosežen, čeprav se za vso TOZD Posestva pričakuje realizacija planirane prireje mleka.

Med nalogami, ki bodo prispevale k povečanju kmetijske proizvodnje so izredno pomembne naloge izboljšanja kmetijskih zemljišč.

Program urejanja in čiščenja melioracijskih jarkov in nekaj glavnih odvodnikov v letu 1986 je bil pripravljen v sodelovanju OVS Ljubljana - Sava in krajevnih skupnosti. V odboru za melioracije pri izvršnem svetu so bili usklajeni tudi programi vzdrževanja terciarnih odvodnikov. Prednost pri izvedbi so dobila območja, ki so kakorkoli vključena ali tangirana z načrtovanimi melioracijskimi kompleksi v letu 1986. V krajevnih skupnostih, ki pokrivajo več vaških skupnosti z obsežnimi potrebami, so bila izločena večja območja, ki so bila vključena v program za leto 1986. Načrtovana skupna dolžina čiščenja jarkov je bila 70.824 m (v planskih aktih OVS Ljubljana - Sava 100 km), realizirano je 53.249 m. Neizvršeno čiščenje osnovne odvodnje v načrtovanem obsegu zmanjšuje učinek odvodnjavanja na Barju, zato se mora OVS Ljubljana Sava prizadevati za realizacijo planov. Kmetijska zemljiška skupnost je kot nosilec načrtovala vzdrževanje terciarne odvodne mreže. Opravljeno je bilo čiščenje in izkop jarkov na 300 ha površin ter utrjevanje zemljišč in dostopov na 130 ha zemljišč v hribovitem predelu občine. Od načrtovanih 1.210 ha urejanja zemljišč so bila dela opravljena na 1.310 ha (108%).

V letu 1986 je bila zaključena hidromelioracija na 357 ha na Dobravici, v izvajanju je Horjul A na 198 ha. V pripravi je tehnična dokumentacija za Resnik na 147 ha in Horjul C, na 100 ha. Ljubljanske mlekarnе TOZD Posestva so izvedle hidromelioracije na Gmajnicah na 150 ha, v Kozarjah na 18 ha, na Jesenkovem in Vnanjih goricah na 30 ha. Vse te površine bodo posejane do konca maja.

V letu 1986 so se pospešeno izvajale agromelioracije, financirane iz sredstev Zveze vodnih skupnosti, Kmetijske zemljiške skupnosti in interventnih skladov. Izvedene so bile agromelioracije za skupinske pašnike na 102 ha, opravljena je bila kalcifikacija zakisanih zemljišč na 761 ha, izvedene so male melioracije na 264 ha. Izdelanih je 19 programov za izvedbo malih melioracij na 21,5 ha in 47 programov za agromelioracije na 101 ha.

V zadnji fazi je izdelava projekta za usposabljanje zaraščajočih kmetijskih površin na območju Kmetijske zadruge Velike Lašče. Skupna velikost kmetijskih površin na tem območju je 979 ha, od tega 113 ha (12%) njiv in 866 ha (88%) travnikov in pašnikov. V zaraščanju je že 433 ha in povsem zaraščanih 196 ha. Na teh površinah se po normativih lahko prepase 652 glav pašne živine z začetno težo 250 kg z zimsko krmo s teh in še drugih površin.

Realizacija tega projekta bo močno ovirana, saj je starostna struktura gospodarjev na kmetijah tega območja do 30 let 13%, od 31 do 65 let 71% in nad 65 let 16%. Ostarele kmetije brez naslednika in kmetije, kjer so gospodarji samski in starejši od 30 let predstavljajo tako sociološki kot gospodarski problem.

Izvedba projekta bo možna, če bodo nosilci razvoja, mlajši kmetje, ekonomsko motivirani za izvedbo investicij, pomenila bi pa že v začetku podvojen stalež živine na območju.

Kmetijsko zemljiška skupnost, skupno s pospeševalno službo

in inšpekcijsko službo se dogovarja z lastniki slabo obdelanih kmetijskih zemljišč za njihovo boljšo obdelavo.

K realizaciji dosežene kmetijske tržne proizvodnje v letu 1980 in tudi 1987 so prispevale še druge strokovne in organizacijske dejavnosti kmetijskih zadrug, Veterinarskega zavoda in Posestva. Izvedeni so bili programi za boljšo kvaliteto domače krme, boljše zdravstveno varstvo živali in drugi programi prenosa novih tehnoloških znanj v proizvodnjo v sodelovanju z Biotehniško fakulteto. Nadaljevanje izvajanja teh nalog bo v letu 1987 še potrebnejše, da se čimbolj intenzivira kmetijska proizvodnja.

Program intervencijskih ukrepov za spodbujanje pridelave hrane za preskrbo mesta Ljubljana v letu 1987 je zasnovan na zagotavljanju najnujnejših materialnih pogojev za uresničevanje razvojnih ciljev po sprejetih srednjeročnih planskih dokumentih občin in mesta na področju kmetijstva in preskrbe.

Nadaljevanje izvajanja programa sklada v novo srednjeročno obdobje daje pozitivne rezultate. Stalnost vlaganj v tekočo proizvodnjo v obliki različnih premij in regresov se je kljub razdrobljenosti programov obrestovala z rastjo fizičnega obsega proizvodnje. Naložbe v posodabljanju in nove zmogljivosti so se potrdile z dolgoročno zagotovljenimi količinami za pokrivanje naraščajočih potreb Ljubljane po hrani. Relativno majhna vlaganja v izvajanje tehnološke, izobraževalne in aplikativnoraziskovalne dejavnosti s programom prenosa znanja v proizvodnjo so že omogočila, da so nekatera družbena posestva in zadružne organizacije oziroma posamezne usmerjene kmetije dosegle v sorazmerno kratkem obdobju intenzivnega in strokovno poglobljenega dela bistveno hitrejši napredek v tehnoloških in proizvodnih rezultatih, ki niso nepomembni za večjo gospodarnost v kmetijski pridelavi in v zadovoljivi in stabilni oskrbi mesta.

Ekonomski položaj govedorejske proizvodnje je v letu 1987 še slabši kot v letu 1986. Živinoreja kot eden izmed segmentov gospodarstva ni izvzeta iz inflacijskega okolja.

V strukturi vhodnih stroškov za prirejo mleka je na visokointenzivnih kmetijah v Sloveniji 60% reprodukcijski in investicijski material in okrog 40% stroški živega dela. Cene reprodukcijskega in investicijskega materiala se na trgu oblikujejo prosto. S predpostavko, da se osebni dohodek ni dvignil v prvih dveh mesecih 1987 so se stroški prireje mleka in mesa od 1. avgusta 1986 do 1. marca 1987 povečali za 56%. V tem času se odkupni ceni mesa in mleka nista spremenili. 1. marca so mlekarnе povečale odkupno ceno mleka za 15%. Tako velikega razkoraka med lastno in prodajno ceno ne more nadomestiti nobena racionalizacija v prireji in to je temeljni razlog za sedanjo ekonomsko krizo v živinoreji.

Zadnje povišanje odkupnih cen mesa in mleka pomeni pokrivanje 80% stroškov prireje mesa in manj kot 80% stroškov prireje mleka.

Organizatorji proizvodnje (zadruge) in predelovalna industrija (mlekarnе, klavnice in predelava mesa) si na najrazličnejše načine zagotavljajo pozitivno poslovanje z minimalno akumulacijo. Vsa finančna izguba bremeni proizvajalce (posestva in kmete). Seveda se taka izguba evidentira le v družbenem sektorju.

Normalizacijo ekonomike v živinoreji bo možno doseči le z ustreznimi ekonomskimi ukrepi. Rejcem je potrebno zagotoviti tisto ceno, ki bo omogočila obstoj in razvoj proizvajalcem, ki dosegajo vsaj poprečno intenzivnost proizvodnje. V takih pogojih gospodarjenja bomo lahko pričakovali realizacijo načrtovane tržne proizvodnje.

Komite za kmetijstvo, gozdarstvo in preskrbo predlaga veterinarski inšpekciji MUIS mesta Ljubljane, da ostrejši ukrepa na področju preprečevanja črnih zakolov.

3.4. GOZDARSTVO

Tabela 12: Blagovna proizvodnja (m³)

Lastništvo	Plan 1987	Real.I-III 1986	Real.I-III 1987	R-I-III/87 R-I-III/86	R/P
TOZD Škofljica	14.500	3.425	3.313	96,7	22,8
TOZD Lašče	30.625	3.055	6.048	198,0	19,8
TOZD Posestva	3.654	677	1.305	192,8	35,7
A. DRUŽBENI SEKTOR	48.779	7.157	10.666	149,0	21,9
TOK Škofljica	43.853	8.966	9.917	110,6	22,6
TOK Ljubljana	30.000	2.890	2.029	70,2	6,8
B. ZASEBNI SEKTOR	73.853	11.856	11.946	100,8	16,2
SKUPAJ (A + B)	122.632	19.013	22.612	118,9	18,4

Za leto 1987 načrtujejo gozdnogospodarske organizacije blagovno proizvodnjo 122.632 m³ lesnih sortimentov; od tega v družbenem sektorju 43.779 m³ in 73.853 m³ v zasebnem sektorju (razmerje 40%:60%).

Realizacija v prvem četrtletju tega leta je znašala v družbenem sektorju 10.666 m³ ali 21,9% napram letnem planu, v zasebnem sektorju 11.946 m³ ali 16,2% napram letnemu planu in skupno 22.612 m³ ali 18,4% glede na letni plan. Visok sneg in zmrzal v teh mesecih sta močno otežkočala dela v gozdu in glede na to se lahko smatra realizacija v teh mesecih v glavnem kot dobra. Slaba je bila le v TOK Ljubljana in to tudi v primerjavi z realizacijo v istem razdobju preteklega leta (indeks 70,2). Glavni razlog za tako nizko realizacijo v tej organizaciji je v nezainteresiranosti lastnikov gozdov za prodajo lesa gozdnogospodarski organizaciji zaradi razmeroma nizke cene. Bližina Ljubljane jim zagotavlja lažjo prodajo kmetijskih pridelkov kakor tudi prodajo lesa mimo gozdnogospodarske organizacije. Lastnikov gozdov, ki jim bi bil dohodek od kmetijske dejavnosti in od gozda edini dohodek je na tem območju zelo malo, tako da gozd vsaj zaenkrat neradi sekajo. Realizacija blagovne proizvodnje v tej TOK je znašala samo 6,8% glede na letni plan in se že sedaj lahko OK sigurnostjo predvidi, da letni plan ne bo dosežen. V ostalih TOZD in TOK bo plan blagovne proizvodnje skoraj zagotovo dosežen.

Primerjava realizacije z enakim obdobjem preteklega leta vsaj za prvo četrtletje leta zaradi lahko zelo različnih pogojev dela (vremenske razmere) ni smiselna, tudi če bi bila planirana blagovna proizvodnja približno enaka. Tozd in TOK so planirale za leto 1987 približno enako blagovno proizvodnjo kot v letu 1986, razen TOZD Lašče, ki je za leto 1987 planirala za 17.025 m³ (36%) manj blagovne proizvodnje kot v letu 1986, tako da bo pri primerjavi podatkov upoštevati predvsem to razliko v planu.

Na območju te TOZD je bilo po žledu koncem leta 1985 še posebej veliko podrtega in polomljenega drevja, ki so ga v večji meri spravili iz gozda že v letu 1986 s pomočjo delavcev ostalih obratov GG Kočevje. V letošnjem letu bodo podrta in polomljena drevesa po žledu v celoti spravili iz gozdov ravno tako v ostalih TOZD in v TOK. Mogoče bo v težko dostopnih predelih gozdov na območjih TOK ostalo nekaj podrtega drevja, ker kmetje zaradi velikih stroškov niso zainteresirani za spravilo lesa iz teh predelov gozdov.

Organi gozdarske inšpekcije so bili v preteklem letu in so še vedno močno angažirani z opravljanjem nadzora kako se in da se izvršujejo določbe zakona o gozdovih in na njegovi podlagi sprejetih predpisih, da zaradi škode po žledu ne bi nastala še dodatna škoda zaradi napada lesnih škodljivcev.

3.5. TRGOVINA

Največ pozornosti na področju trgovine je v tem srednjeročnem obdobju namenjeno investicijam v objekte osnovne preskrbe.

V letu 1986 so bile v občini dograjene tri nove trgovine na skupno 1.184 m² površine. To so trgovine investitorjev ABC Pomurka DO Delikatesa na Viču ter DO Tabor Grosuplje na Pijavi gorici in v Vrbljenju.

Investicijska aktivnost na tem področju se nadaljuje tudi v letu 1987. TOZD Mercator KIT DO Rožnik TOZD Dolomiti je pričel z gradnjo SP trgovine v Horjulu na površini 410 m², ki bo dokončana novembra letos proti koncu leta pa bo začeta gradnja preskrbovalnega centra Trnovski pristan s 1.050 m² prodajnih in

skladišnih površin, v katerem bo poleg osnovne preskrbe tudi specializirana delikatesa, mesnic in ribarnica. Center bo dokončan sredi leta 1988. Začet in v letošnjem letu bo dokončan objekt trgovine na Golem na površini 350 m², investitor je TOZD Mercator KIT DO Rožnik TOZD Savica. Julija letos pa bo začeta tudi gradnja manjšega trgovskega centra na Škofljici na površini 760 m². ABC Pomurka DO Tabor Grosuplje, investitor tega centra, bo gradnjo zaključil pomladi 1987.

Poleg teh investicij so že začete tudi aktivnosti v smislu preverjanja možnosti lokacij in pridobivanja dokumentacije za gradnjo trgovin na Brezovici, Igu in na Raščici ter ob Tržaški cesti.

Kljub neugodnim razmeram in pomanjkanju finančnih sredstev lahko trdimo, da investicijska dejavnost v trgovini na območju občine ne ponehuje iz česar ocenjujemo, da bomo na področju naložb v trgovino osnovne preskrbe in s tem v odpravljanju deficita prodajnih površin, srednjeročne cilje dosegli.

Izredno pereči problemi zagotavljanja potrebnega strokovnega kadra v trgovini, ugotovljeni v letu 1986, se letošnje leto nadaljuje. Zaradi tega naraščajo tudi problemi poslovnega časa v trgovinah osnovne preskrbe. Sanacijo tega problema glede na evidentiran letošnji močnejši vpis in odprtje nekaj novi oddelkov na Srednji šoli za trgovinsko dejavnost je mogoče pričakovati šele v zadnjem letu tega srednjeročnega obdobja.

3.6. GOSTINSTVO IN TURIZEM

Kljub temu, da orientacija razvoja gostinstva v občini temelji na smotrnejšem izkoriščanju obstoječih zmogljivosti, z izboljšanjem kvalitete storitev, s pestrejšo in celovitejšo ponudbo in specializacijo obratov, so v dokumentu družbenega plana predvidene tudi nekatere gradnje in dograditve nekaj pomebnejših gostinskih objektov. To so predvsem povečanje sedežnih zmogljivosti v Gostilni Pod Rožnikom (investitor GP Vič), izgradnja motela ob južni obvoznici s 150 ležišči (investitor SOZD Petrol), izgradnja prenočitvenih zmogljivosti ob restavraciji Livada z 80 ležišči (investitor GP Daj-dam) in priprava na gradnjo TIC Bokalce. Opredeljena pa bila tudi lokacija za gradnjo hotela A kategorije v Trnovem, ob podaljšku Kardeljeve ceste.

Čeprav je dokončanje gradnje motela ob južni obvoznici in nočitvene zmogljivosti na Livadi predvideno po letu 1990 velja ugotoviti, da je eno leto tega srednjeročnega obdobja minilo, vendar za nobenega od teh objektov še ni zagotovljenih finančnih sredstev, za TIC Bokalce in hotel A kategorije pa tudi še ne dogovorjenega nosilca investicije. Ob bistveo poslabšani akumulativni in reproduktivni sposobnosti gostinstva in novim deviznim zakonom, s katerim je odpadel tudi glavni motiv ostalega gospodarstva za združevanje sredstev za naložbe v gostinsko dejavnost kaže, da se bodo nekatere investicije (TIC Bokalce in hotel) premaknile globoko v prihodnje srednjeročno obdobje.

Gostinsko podjetje Daj Dam svoj program začetka širitve posteljnih zmogljivosti ob restavraciji Livada v ocenjeni vrednosti 800 milijonov din prenaša v leto 1989, zaradi pomanjkanja sredstev.

SOZD Petrol izgradnjo motela ob južni obvoznici, katere ocenjena vrednost na 1.200 milijonov din, zaradi obsežnih zemeljskih del in stroškov priprave zemljišča, prenaša v leto 1988.

Mnogo boljše kaže glede realizacije naložbe GP Vič, ki je novembra 1986 priključilo gostinsko organizacijo Šestica s 4 obrati. Tako razširjena edina organizacija združenega dela gostinstva s sedežem v občini je brez dvoma s tem dobila nove kvalitete in možnosti za realizacijo načrtovanih naložb. GP Vič svojo največjo investicijo, katere predračunska vrednost znaša 180 milijonov din načrtuje v poslovni enoti Pod Rožnikom. V letošnjem letu ima v načrtu gradnjo veznega dela med obstoječo zgradbo gostilne in bivšim hlevom, v letu 1988 adaptacijo hleva v gostinski lokal 200 sedeži. Manjše posege v urejanje svojih obratov na območju občine v letu 1987 pa načrtuje še v gostilnah Vis (ureditev sanitarij), Pri Marnu (ureditev dvorišča), Pod Vrbo (ureditev točilnice) in v delno obnovo dotrajane opreme. Za te namene bo porabila 64 milijonov lastnih sredstev.

V Centru drobnega gospodarstva ob Tržaški cesti, ki bo do podaljšane 3. gradbene faze zgrajen v prvi polovici septembra letos, bodo ob koncu letošnjega leta zaživele 4 gostinske enote osebne dela (slačičarna, pizzerija, okrepčevalnica in bife) v njem pa je tudi del, predviden in še neoddan, za manjši »družinski« hotel.

Prenova objektov starega Krakovega in Trnovega v svojem programu vključuje tudi gostinsko ponudbo. Prva faza te prenove predstavlja prenovo objektov v Eipprovi ulici. Hiša Eipprova 1 je po programu namenjena gostinski dejavnosti in sicer gostilni s prenočišči. Ocenjujemo, da bodo v letošnjem letu z oddajo objekta začeta že prva dela na njegovi preureditvi v gostinske namene.

Specifično za občino Ljubljana Vič-Rudnik je dobro razvit zasebni sektor gostinstva z 72 gostinskimi enotami.

V letu 1986 so gostinci zasebnega sektorja posvečali največ pozornosti urejanju vrtov in okolice. Kar 7 izmed večjih so asfaltirali, ozelenili, z nadstrešnicami zavarovali inna novo opremili gostinske vrtove, precejšen del razpoložljivih sredstev pa vložili v obnovu kuhinj in nakup kuhinjskih aparatov in strojev. Vrednost naložb v razširjeno reprodukcijo zasebnega sektorja je v letu 1986 znašala okoli 25 milijonov din. V tem letu je na Raščici v Trubarjevem gaju tudi s strani zasebnega gostinca zagotovljena gostinska ponudba in turistično vodenje.

V letu 1987 pričenjajo z aktivnostmi v zvezi z organiziranjem nočitvenih zmogljivosti (potrebna gradbena dokumentacija) že 3 gostinci: gostilna Pečerič, gostilna Vrhovci, gostilna Pri Žabarju. Gostilna Ob Ljubljani in gostilna pri Gorjancu bosta v letu 1987 uredili svoje vrtove in povečale sedežne zmogljivosti na njih, penzion Grandovec bo za 200 novih sedežev v zaprtih prostorih povečal svoje zmogljivosti, dokončana pa bo tudi kompleksna ureditev gostilne Kirn v Podpeči. Del gostincev pa se tudi že pripravljajo na delno preusmeritev svoje ponudbe v tako imenovano varovalno prehrano.

V letošnjem letu bosta odprta že dva nova gostinska obrata vrste gostilne in sicer na Dobrovi in na Rakitni.

Zaradi vzpodbujanja kvalitete gostinskih storitev smo se odločili za organizacijo tedna viških gostincev. To je akcija, s katero prikazujemo kvaliteto ponudbe in urejenost gostinskih obratov tako, da vključitev gostincev v »teden« zanj pomeni priznanje za kakovost celovite ponudbe. V letu 1986 smo organizirali dva taka tedna, 6. maja je minil prvi letošnji teden viških gostincev, drugega načrtujemo za jesen.

V letu 1986 se je na področju turizma posebno aktivno vključeval Svet za pospeševanje turizma pri OK SZDL, zlasti z akcijo ocenjevanja bivalnega okolja. Na področju organiziranosti so bila v občini v tem letu ustanovljena tri nova turistična društva (Brezovica, Turjak, Trnovo), naziv kmetije odprtih vrat pa so dobila tri kmečka gospodarstva.

V letu 1987 se akcija za čisto in urejeno okolje nadaljuje, na katero je odziv krajevnih skupnosti precejšen, pobud za ustanovitev novih turističnih društev v letošnjem letu je štiri, od načrtovanih 10 novih kmetij odprtih vrat pa ocenjujemo, da bodo za ta naziv imela realne možnosti 4 kmečka gospodarstva.

3.7. Raziskovanje

S 1. 1. 1986 so pričeli s proizvodnjo v novi delovni organizaciji TIPRO, ki jo je ustanovil Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko.

Inštitut je iz svoje programske usmeritve prenesel v DO TIPRO proizvodnjo tipk in tastatur. V organizaciji je trenutno zaposlenih 26 delavcev. Proizvodnja poteka v najemnih prostorih Doma učencev srednjih šol.

Inštitut Jožef Štefan je v začetku letošnjega leta prenesel del svojega programa v novo ustanovljeno delovno organizacijo Industrijska energetika. DO, ki ima svoj sedež v občini Domžale bo izdelovala naprave in elemente za varčevanje oz. racionalno rabo električne energije v proizvodnih obratih na podlagi visoke tehnologije.

V letu 1986 so Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo VTOZD Kemija in kemijska tehnologija, kemijski inštitut Boris Kidrič in Inštitut Jožef Štefan podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi Inštituta za molekularno biologijo in biotehnologijo. Omenjen inštitut ni samostojna organizacija ampak deluje kot projektna organizacija v kateri sodelujejo strokovnjaki iz vseh treh organizacij, možnost vključitve pa imajo tudi druge raziskovalne ustanove in gospodarske OZD. V okviru inštituta bo zagotovljen razvoj raziskovalnega dela v vseh smereh, pomembnih za razvoj molekularne biologije in biotehnologije in razvoj posebnih metod, obenem pa bo zagotovljena vzgoja strokovnjakov za tehnološki

razvoj. Edenosnovnih ciljev ob ustanovitvi tega inštituta je tudi povezovanje znanosti s tehnološkim razvojem.

Delež sredstev, ki so jih gospodarske organizacije v letu 1986 vložile v razvojno raziskovalno dejavnost, je bil majhen, prav tako pa tudi število OZD.

Delež sredstev, ki so jih gospodarske organizacije vložile v razvoj drobnega gospodarstva znašajo 0,40% dohodka gospodarstva občine. V ta namen so sredstva vložile DO KIG, DO TIPRO, DO Elektromontaža, DO Mercator, Konditor DO Glinek, Obrtno podjetje Podpeč in OZ Triglav. Delež sredstev vloženih v znanstveno-raziskovalno delo predstavlja 0,03% dohodka gospodarstva občine. V znanstveno-raziskovalno delo so sredstva vložile DO Tovil, DO Avtomontaža TOZD Tovarna grelnih naprav, DO Iskra Elementi TOZD SEME, DO iskra merilna elektronika Horjul, DO Ilirija Vedrog, DO Dinos TOZD Tekstilka in DO Podjetje za PTT promet TOZD PTT Ljubljana, v polindustrijsko proizvodnjo in v prototipne serije, ki so rezultat domačih raziskovalcev je vložila v letu 1986 svoja sredstva le DO Slovenijales Žičnica, v letošnjem letu pa je sredstva vložila še DO TIPRO. Za pridobitev materialnih pravic domačega izvora, ki so v skladu z zakonom štejejo za osnovna sredstva, so sredstva vložile le DO TIPRO in DO Tovil in predstavljajo 0,13% dohodka gospodarstva občine.

Večina znanstveno-raziskovalnih organizacij je v letu 1986 vlagala svoja sredstva v znanstveno-raziskovalno delo. Delež teh sredstev je 1,5 odstoten v dohodku teh organizacij. Delež sredstev, ki so jih inštituti vložili v opremo, ki se uporablja za raziskovalno delo, pa znaša 27% dohodka.

Organizacije združenega dela so v letu 1986 izplačale za 3.469 tisoč din nadomestil delavcem iz dela dohodka, ki je bil rezultat inovacije, racionalizacije ali drugih oblik ustvarjalnosti in sicer v DO Tovil, DO Iskra merilna elektronika Horjul, DO Ilirija Vedrog, DO Silvaprodukt, DO Dinos TOZD Tekstilka, DO Podjetje za PTT promet TOZD PTT Ljubljana, PTT Inženiring, DO IGO in Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko. Del dohodka, ki je rezultat inovacije, racionalizacije ali drugih oblik ustvarjalnosti pa je v letu 1986 znašal skupaj 32.837 tisoč din in sicer v DO Ilirija Vedrog DO Dinos TOZD Tekstilka in v DO IGO.

Občinski sindikalni svet vodi akcijo za vzpodbujanje inovativne dejavnosti v organizacijah. V programu imajo obiske v 66 organizacijah. Nekatero organizacije so že obiskali in z njimi tudi nadaljujejo sodelovanje. V jesenskem roku načrtujejo seminar, na katerem bodo organizacije seznanili z načinom kontinuiranja finančnih postavk v zvezi z inventivno dejavnostjo in tudi z novim obračunskim sistemom, ki je na tem področju prinesel nekaj novosti.

V občini Ljubljana Vič-Rudnik ima sedež Raziskovalno razvojna enota za robotizacijo pri PORS.03 za elektrokovinsko industrijo. Z območja naše občine so v to enoto vključene Fakulteta za elektrotehniko, DP Avtomontaža TOZD Tovarna grelnih naprav, SOP Krško TOZD Oprema krško PE Inženirski biro Ljubljana in Inštitut Jožef Štefan, ki je obenem koordinacijska institucija za vse navedene organizacije. V letu 1986 je na programu robotizacije delovalo 40 raziskovalcev, Polovica raziskovalcev oz. raziskovalnih nalog je bilo financiranih iz združenih sredstev Posebnih raziskovalnih skupnosti, ostali pa po neposrednih pogodbah. Tudi v letošnjem letu so razpisane aplikativne raziskovalne naloge za področje robotizacije, katerih končni cilj je izdelava prototipov.

4. NEGOSPODARSTVO

4.1. POSLOVNI REZULTATI ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA S PODROČJA NEGOSPODARSTVA

V občini deluje 69 organizacij združenega dela s področja negospodarstva.

Organizacije združenega dela s področja negospodarstva so v prvem kvartalu ustvarile 152% celotnega prihodka več kot v enakem lanskem obdobju. Rast porabljenih sredstev je bila za eno indeksno točko višja od rasti celotnega prihodka. Dohodek analiziranih organizacij je znašal za 151% več od doseženega v primerljivem obdobju preteklega leta. V razporeditvi čistega dohodka je delež bruto osebnih dohodkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem porasel od 84% na 95%. Sredstva za bruto osebne dohodke so bila za 105% večja v primerjavi z enakim

obdobjem lani, prav tako tudi sredstva skupne porabe: V poslovni sklad je razporedilo sredstva le 36% OZD, v rezervni sklad pa 87% le-teh.

Konec prvega četrletja je bilo v negospodarskih OZD zaposlenih 4035 delavcev, kar je za 1% več kot konec prvega četrletja lani in 0,5% manj kot konec preteklega leta.

Povprečni obračunani neto OD v negospodarskih OZD na zaposlenega je bil v prvem tromesečju tega leta 220.680 din, kar je za 148% več od lanskega enakega obdobja.

Negativen rezultat poslovanja so v prvem tromesečju izkazale štiri organizacije s področja negospodarstva in sicer: Zdravstveni dom Ljubljana – TOZD OZV Vič-Rudnik, Živalski vrt, Študentski center in Zavod za tehnično izobraževanje. Skupni znesek izgub je 150.133 tisoč din. Razlog je predvsem v spremembi obračunskega sistema.

4.2. REALIZACIJA PROGRAMOV SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Na področju družbenih dejavnosti je bil dan poudarek na selektivni pristop k razvoju posameznih dejavnosti in programov znotraj dejavnosti. Kot prednostne dejavnosti so bile navedene: otroško varstvo, izobraževanje, osnovno zdravstvo ter raziskovanje.

Rast skupne porabe je bila skozi vse zadnje obdobje omejena in vezana predvsem na rast dohodka v gospodarstvu. V teh pogojih se je zelo selektivno pristopilo k razvoju posameznih programov. Zaradi precejšnjega števila prioritet pa ni bilo moč doseči bistveno izboljšanih pogojev v planskih dokumentih opredeljenih prednostnih dejavnosti.

V zadnjem obdobju je bil dosežen precejšen napredek v prostorskih pogojih delovanja negospodarskih organizacij. To so omogočile predvsem novogradnje iz programa samoprispevka III. Do sedaj je bilo zgrajenih 9 objektov iz programa, 2 sta v gradnji in sicer tik pred zaključkom, en v pripravi, en pa je zamaknjen zaradi uskladiitev s stanovanjsko gradnjo. S tem je bilo omogočeno, da je dosežen 1,2 izmenski pouk v osnovnih šolah, 47% zajetje otrok v organizirano varstvo in da so izboljšani pogoji izvajanja osnovnega zdravstva. Kljub navedenemu še vedno obstaja problem zagotavljanja varstva otrok na področju z intenzivno stanovanjsko gradnjo (KS Trnovo, KS Ig). Prav tako pa obstajajo še nekateri prostorski problemi v osnovnih šolah, ki jih bomo skušali rešiti v tem srednjeročnem obdobju (izgradnja prizidkov OŠ Horjul, OŠ Velike Lašče, OŠ Polhov Gradec in razrešitev prostorskih problemov PŠ Rob in PŠ Turjak). Sredstva se bodo zagotavljala po planu SIS za izobraževanje iz združene amortizacije osnovnih šol v Ljubljani.

Kot eden od največjih problemov, ko se je pojavljal je bil neuskladenost osebnih dohodkov zaposlenih v negospodarskih organizacijah z doseženimi v gospodarstvu. To se je bolj ali manj uspešno začelo reševati v letu 1986 in se bo moralo nadaljevati še v tekočem letu. Nadalje so ob pripravi srednjeročnih planskih dokumentov bili zelo izpostavljeni slabi pogoji izvajanja dejavnosti v šolah srednjega usmerjenega izobraževanja. K reševanju nakopičene problematike je Ljubljana resno pristopila, tako da sanacija razmer teče skupaj v vseh srednjih šolah. Poleg tega je zastavljen širok program aktivnosti za prenovu programov v srednjih šolah.

Zaradi kasnitev pri pripravi samoupravnih sporazumov o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1986–90 so bili decembra 1985 na občinskih skupščinah ljubljanskih občin sprejeti odloki o začasnem financiranju SIS družbenih dejavnosti, ki so določili prispevne stopnje za čas od 1. 1. do 30. 6. 1986. Vsota prispevnih stopenj je za 1. polletje znašala 20,309% iz BOD in dohodkov.

V skladu s sprejetimi usmeritvami so globalne obremenitve gospodarstva ostale enake povprečno doseženim v letu 1985. Ker so bili omenjeni sporazumi koncem maja sprejeti s predpisano dvotretjinsko večino, so le-ti postali pravno veljavni in se uporabljajo za organizacije, ki so k njim pristopile. Da bi zagotovili uresničevanje programov teh dejavnosti, je občinska skupščina v istem mesecu sprejela odlok, s katerim je zavezala k plačevanju prispevkov tudi ostale organizacije.

Interesne skupnosti so v juniju konkretizirale svoje letne plane ter s tem opredelile potrebna sredstva za njihovo realizacijo. Pri

tem so upoštevale tudi prevzete dodatne obveznosti in zagotovile sredstva za izenačevanje ravni OD delavcev v ravni družbenih dejavnosti z delavci v gospodarstvu.

Zaostrene gospodarske razmere so pogojevale, da sta bila junija sprejeta na zvezni ravni priporočila o usklajevanju rasti sredstev za splošne družbene in skupne potrebe z rastjo dohodka gospodarstva ter Zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za negospodarske in neproizvodne investicije v drugem polletju 1986 in v letu 1987. V začetku julija sta sledila republiška zakona, pri čemer je prvi omejil skupno porabo na 95%-no stopnjo rasti družbenega proizvoda v SRS. Drugi zakon pa je prepovedal negospodarske investicije v celoti, razen v zakonu opredeljenih izjem. Navedene omejitve so zahtevale ponovno preverbo sprejetih planskih dokumentov SIS, tako da je predstavljala v letu 1986 rast bruto sredstev za osebne dohodke 110%, rast materialnih stroškov pa 88% na realizacijo planov za leto 1985. V I. 1986 je bila vsota poprečnih prispevnih stopenj po domicilnem in sedežnem principu za SIS družbenih dejavnosti občin in mesta Ljubljane 21,776% iz BOD in dohodka, v I. 1985 pa 20,306%. Povečanje prispevnih stopenj v I. 1986 je posledica prenosa zbiranja sredstev za republiško skupnost OV z republiške na občinsko raven s 1. 5. 1986 ter dodatne 1 %-ne prispevne stopnje za sanacijo srednjeročnih objektov v Ljubljani.

Programi samoupravnih interesnih skupnosti so se izvajali v skladu s sprejetimi resolucijskimi usmeritvami. Ena od osnovnih usmeritev je bila izenačitev osebnih dohodkov v negospodarstvu z doseženim v gospodarstvu. Zaostajanje je bilo na podlagi dogovorjenega izenačevanja ravni OD z gospodarstvom v letu 1986 sicer zmanjšano, ni pa bilo v celoti odpravljeno; v veliki meri tudi zaradi podcenitve tekoče rasti OD delavcev v gospodarstvu.

Naložbe na področju družbenega standarda so potekale iz sredstev samoprispevka III ter združenih sredstev amortizacije. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za določene naložbe v družbenih dejavnostih je v občini in Ljubljani kot celoti sprejet in je veljaven, čeprav aktivnosti za čim večji sprejem še potekajo. S tem so se zagotovile realne možnosti za najnujnejše naložbe, za katera sredstva se bodo zagotovila s tem sporazumom (Knjižnica Prežihov Voranc, ZP Ig). Potrebno pa je povedati, da se sporazum zaradi intervencijskih zakonov še ni pričel izvajati. Gradnja objektov iz programa samoprispevka III se na območju občine izteka. Lani sta pričela z dejavnostjo OŠ Kolezija s 16 oddelki in VVO Brdo z 80 mesti. V zaključni fazi pa sta MKZ Rakitna in VVO Lavrica z 80 mesti; ki bosta pričeli z dejavnostjo v tem polletju. Zdravstvena postaja Škofljica se ne izvaja po terminskem planu, ker koristijo mejaši v postopku pridobivanja dokumentacije vsa pravna sredstva. Preureditev prostorov za lekarno na Rudniku je bila končana v prvem tromesečju preteklega leta. Sanacija kompleksa srednjih šol na AŠkerčevi se izvaja po programu sanacije srednjih šol v Ljubljani. Pogoji za delo so že znatno izboljšani, dela pa potekajo na obnovi fasade. Prizidek pri starem objektu OŠ Marjan-Novak Jovo na Tržaški cesti bo dokončan predvidoma koncem tega polletja. Interventna zakonodaja je zavrila opremljanje objekta. Koncem leta je bila končana tudi adaptacija III. faze Doma starejših občanov na Bokalcih. Interventna zakonodaja je že v preteklem letu močno zavrila tudi ureditev ustreznih prostorov za zdravstveno postajo na Igu in novogradnjo občinske matične knjižnice, za katero se izdeluje projektno gradbeno dokumentacija. Lani se je pričela tudi sanacija Športnega parka Svoboda. V tekočem letu pa so prioritete investicije: novogradnja Knjižnice Prežihov Voranc, prizidek OŠ I. bataljona Dolomitskega odreda Horjul – priprava dokumentacije in adaptacija ZP Ig.

Osnova za planiranje sredstev v letu 1987 so sredstva iz leta 1986. Določila republiške resolucije za leto 1986 pa niso bila usklajena z določili zvezne resolucije zaradi usklajevanja OD delavcev v družbenih dejavnostih z OD v gospodarstvu, kar se je izvajalo v Sloveniji kot dodatna naloga. Februarja tega leta je bil sprejet zvezni zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev DPS in SIS družbenih dejavnosti za porabo v letu 1987, po katerem lahko sredstva SIS rastejo za 10% počasneje od rasti primerljivega doseženega dohodka v gospodarstvu republike, pri čemer so osnova dovoljena sredstva za porabo v letu 1986, ki so določena z Zvezno resolucijo za to leto. Po

zakonu niso omejena le sredstva za SPIZ, znanstveno-raziskovalno dejavnost, sredstva ustvarjena iz prispevkov občanov in sredstva, ki imajo značaj osebnih prejemkov. Po določilih zveznega interventnega zakona so lahko SIS družbenih dejavnosti v prvem kvartalu tega leta razpolagale le s sredstvi, ki so bila po zvezni resoluciji za leto 1986 dovoljena za porabo v zadnjem kvartalu leta 1986.

SIS so za januar in februar izplačale sredstva, kot jih je določala republiška resolucija. Za marec in april pa imajo težave pri zagotavljanju potrebnih sredstev oz. potrebne mesečne akontacije, ki bi omogočala ohranjanje nivoja, določenega z republiško resolucijo. Ob doslednem izvajanju zveznega interventnega zakona SIS družbenih dejavnosti ne bodo mogle izvajati rednih programov opredeljenih z republiško resolucijo. Zaradi izločanja sredstev po zakonu bo prihajalo do likvidnostnih težav. Nastopile bodo težave pri zagotavljanju sredstev za redno dejavnost in posledično tudi pri izplačevanju osebnih dohodkov izvajalcem.

S 1. julijem 1987 bo pričel veljati drugi del sprememb zakona o celotnem prihodu in dohodku. Na podlagi teh določb bo mogoče zagotavljati iz bruto osebnega dohodka le sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb na področju osnovnega izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Sredstva za druge skupne potrebe (kultura, telesna kultura, usmerjeno izobraževanje, raziskovanje) pa bo možno zagotavljati le iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Zato je republiška skupščina koncem aprila sprejela zakon o začasnem financiranju skupnih potreb. Ta zakon opredeljuje vire, osnove in višino prispevkov za posamezne republiške SIS. Občinskim skupščinam pa daje pravno podlago, da začasno uredijo financiranje občinskih SIS družbenih dejavnosti z odloki. Zakon predvideva tudi določen odstotek solidarnostnega združevanja sredstev za SIS, ki se bodo financirale iz dohodka. S tem bi pod določenimi pogoji in merili omogočili uresničevanje nalog sprejetih v srednjeročnih planskih dokumentih tudi tistih SIS, kjer bi prišlo do izpada dohodka.

Na področju **socialnega varstva** se naloga enotne skupine evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči še vedno ni uvedla na vseh področjih, ki jih vključuje samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic. Navedeni sporazum se izvaja v celoti in s svojo vsebino bistveno vpliva na višino pomoči in število upravičencev. V preteklem letu sta bili izvedeni dve valorizaciji socialnovarstvenih pomoči na račun gibanja osebnih dohodkov v letu 1985 in dve na račun tekočih gibanj v letu 1986 in so tako bile usklajene z ocenjeno tekočo rastjo poprečnih osebnih dohodkov v SRS. V Ljubljani smo v preteklem letu prešli tudi na uresničevanje funkcionalnih oblik družbenih pomoči v otroškem varstvu, socialnem skrbstvu, štanovanjskem gospodarstvu in s participacijo k zdravstvenim storitvam.

Tudi v letu 1987 so predvidene štiri medletne valorizacije. Dogovorjena raven socialne varnosti v tem letu – zneso 67.533 din (55%) oz. 52.658 din (43%). Glede na poprečni čisti mesečni osebni dohodek delavcev v SRS v letu 1986, ki znaša 122.460 din.

Na področju **otroškega varstva** so se v preteklem letu kot prednostne izvajale naloge zagotavljanja socialne varnosti matere in otrok ter vzgoje in varstva predšolskih otrok. Kot prednostne se bodo omenjene naloge izvajale tudi v letu 1987. Koncem leta 1986 je bilo v dnevno varstvo vključenih 3687 oz. 48% vseh predšolskih otrok. Posebna pozornost je bila namenjena izboljšanju kakovosti in vsebini predšolskih programov. Poleg že razvitih oblik vključevanja otrok, ki niso v dnevnem varstvu išče VVO še nove možnosti. Obseg poslovanja VVO se ni bistveno spremenil, pač pa se spreminja mreža oddelkov glede na izkazane potrebe po varstvu. Te obstajajo še v okolišju DE Sonje Vidmar, Trnovo, Milan Česnik in DIO Ig, kjer se bo povpraševanje reševalo z odpiranjem varstvenih družin. Iz programa skupnih nalog v skupnosti otroškega varstva Slovenije se je po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljala pravica do porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka s 100% nadomestilom osebnega dohodka. Vrednost nadomestil OD v času porodniškega dopusta se v primerjavi z vrednostjo OD iz leta v leto manjša. Zato je pripravljena dopolnitev samoupravnega sporazuma o porodniškem dopustu, ki naj bi veljala od 1. 5. 1987. Po predlogu dopolnitve bo vrednost nadomestila OD izena-

čena z vrednostjo OD, ki bi ga upravičeno dosegel, če bi delal. V letu 1986 so se voditelji lahko odločali za funkcionalno pomoč pri opremi novorojenca v treh različicah.

Socialno skrbstvo je z doslednim uresničevanjem samoupravnega sporazuma o socialnovarstvenih pravicah zagotavljalo prejemnikom družbeno denarne pomoči višjo raven socialne varnosti od republiškega povprečja. Center za socialno delo je z vključevanjem strokovnjakov izvajal usklajeno reševanje socialnoskrbstvene problematike. Opravil je usposabljanje članov socialnovarstvenih komisij v krajevnih skupnostih. Na podlagi vzorčnega preizkusa je ugotovljena velika potreba po organiziranju pomoči na domu, kar bo v teočem letu prioriteta naloga. Zaradi rastoče problematike bo potrebno delo Centra za socialno delo še intenzivirati, zlasti pa ojačati stike med komisijami v krajevnih skupnostih ter izvajalsko organizacijo.

V teku leta bo zaradi težjega ekonomskega položaja pričakovati, da se bo povečalo število prejemnikov denarnih pomoči dopolnilnega vira in enkratnih denarnih pomoči. Na področju svetovalnega dela bo dan poudarek svetovanju na področju varstva otrok in mladine ter nadaljnjemu razvoju družinskega oz. zakonskega svetovanja.

Na področju **zaposlovanja** je združeno delo v preteklem letu prijaviilo 3.746 potreb po delavcih, kar je 8,5% več kot v letu 1985. Z zaposlovanjem novih delavcev so OZD svojo izobrazbeno strukturo nekoliko izboljšale. Iskalcev zaposlitve je bilo koncem leta prijavljenih 289 oz. 16,2% manj kot leto poprej. Stopnja relativne brezposelnosti je znašala 1,36. Med vsemi brezposelnimi je bilo 45,7% žensk in 44,3% mlajših od 26 let. Težje zaposljivih je bilo 43,9%, prvo zaposlitve pa je iskalo 24,9% prijavljenih. Največ brezposelnih je bilo s V. stopnjo zahtevnosti, sledijo pa iskalci s I. in IV. stopnjo.

Na področju **zdravstvenega varstva** so se kljub skopo odmerjenim sredstvom za zdravstveno varstvo vsi dejavniki prizadevali, da se je v letu 1986 ohranil nivo zdravstvenega varstva iz preteklega obdobja. Prav za ohranjanje doseženega nivoja bo potrebno še v letu 1987 zagotoviti del sredstev za leto 1986. V svrhu boljše organizacije dela v ambulanti medicine dela so bili sprejeti novi organizacijski principi. Ti principu so zajeti v samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela in naj bi vplivali tudi na boljši finančni položaj izvajalca teh storitev. Delovanje zdravstvene skupnosti je bilo v letu 1986 usmerjeno tudi v problematiko adaptacije ZP Ig. V letu 1986 je bila odprta nova lekarna na Rakovniku in za njeno poslovanje zagotovljeno financiranje šest dodatnih delavcev.

Glede na sprejete sistemske spremembe, ki vključujejo tudi spremembo obračunskega sistema bo potrebno v letu 1987 spremeniti tudi temelje plana občinske zdravstvene skupnosti. Vsekakor ima tudi v letu 1987 prednost v okviru osnovnega zdravstvenega varstva preventivna dejavnost v medicini dela ter zdravstveno vzgojni programi v VVO in osnovnih šolah. Še naprej bomo uveljavljali in širili dispanzersko metodo dela. Iz sredstev združene amortizacije, ki se formira v okviru ZD-Ljubljana naj bi prednostno reševali prostorsko problematiko ZP Ig in ZP Podpeč. S 1. 1. 1987 je začel delati zobozdravstveni team v OŠ X. SNOUB Ljubljanske, predvidena pa je tudi uvedba druge izmene v ZP Velike Lašče kar naj bi bilo doseženo s prestrukturiranjem kadrov v okviru ZD Ljubljane.

Na področju **kulture** smo v letu 1986 preko Občinske zveze kulturnih organizacij pospeševali in spodbujali nadaljnjo kvaliteto in rast programov. Izvedeni kulturni programi so po obsegu in kvaliteti zadovoljili pričakovanja. Doseženo raven bo skušali ohraniti tudi v teočem letu.

Na področju knjižničarstva beležimo povečan obseg dejavnosti po posameznih izposojevališčih. V letu 1986 smo zaključili adaptacijska dela izposojevališča Rudnik in preuredili prostore VVZ Brdo za namembnost knjižnice. Pospešene aktivnosti so potekale v zvezi z reševanjem prostorske problematike matične knjižnice »Prežihov Voranc«, za katero je izdelan projekt. Ocenjujemo, da bo knjižnica zgrajena v letu 1987.

Posebno skrb smo v letu 1986 namenili postopnemu izboljšanju pogojev dela kulturno-umetniških društev. Zagotovili smo sredstva za adaptacije, obnove in posodobitve prostorov za kulturo v krajevnih skupnostih Dobrova, Horjul, Ig, Vnanje Gorice,

Barje, Brezovica ter sprejeli program naložb v prostore za kulturo v KS za leto 1987, za katerega menimo, da bo realiziran v prvem tromesečju tega leta.

Na področju varstva naravne in kulturne dediščine smo se posegi prednostno nadaljevali že začete akcije. Dokončno smo pruredili Trubarjevo domačijo. To področje je kot prednostno opredeljeno tudi v letnem in srednjeročnih planskih dokumentih.

Na področju **osnovnega šolstva** je bil s šolskim letom 1985/86 v celoti uveljavljen nov program življenja in dela osnovne šole. V skladu s tem so v izdelavi nova merila financiranja vzgojnoizobraževalnih programov. V organizacijskem in vsebinskem smislu se v skladu s potrebnimi izvaja program podaljšanega bivanja, v katerega se vgrajujejo elementi celodnevne osnovne šole. Obseg celodnevne osnovne šole se v letu 1986 ni spremenil in vključuje 8,5% vseh učencev v občini. Z izvajanjem dejavnosti v novozgrajeni enoti Cveto Močnik s šolskim letom 1986/87 so se bistveno izboljšali delovni pogoji v OŠ Marjan Novak Jovo na Tržaški cesti pa so se uredili pogoji za prehrano v tej osnovni šoli.

V letu 1987 bomo zagotovili izvajanje programov v dosedanjem obsegu s poudarkom na uveljavljanju večje individualizacije ter kvalitetnejšim izvajanjem dopolnilnega in dodatnega pouka, interesnih ter prehranjevalnih programov.

Področje **srednjega usmerjenega izobraževanja** se tekoče spreminja. Zaradi slabih prostorskih pogojev je potekala v preteklem letu pospešena aktivnost na vseh ravneh za sanacijo razmer na tem področju. Pripravljen je bil program sanacije objektov šol srednjega usmerjenega izobraževanja, za kar so se sredstva zagotavljala s posebno prispevno stopnjo (1% od BOD) v okviru Mestne izobraževalne skupnosti. Aktivnosti tečejo tudi v tekočem polletju z zbiranjem sredstev po stopnji 0,5% od BOD, kar pa po 1. 7. 1987, to je po uveljavitvi drugega dela zakona o celotnem prihodu in dohodku ne bo več mogoče. Na osnovi sanacije so bila oz. se izvajajo naslednja dela: obnova notranjih prostorov in fasada kompleksa srednjih šol na Aškerčevi, adaptaciji na Srednji računalniški šoli in Srednji agroživilski šoli v Ljubljani.

Na področju **telesne kulture** se je število vključenih občanov v programe športne rekreacije in telesnokulturne akcije povečalo v skladu s planiranimi usmeritvami. V Občinsko zvezo telesnokulturnih društev je bilo vključeno eno novoustanovljeno društvo, za boljše organiziranost in večjo aktivnost pa so bili izvedeni obiski društev. Programi mladinskega športa so se izvajali preko tekmovalj v okviru »Tedna mladih Vičanov« in drugih množičnih tekmovalj. Pri izvajanju vrhunškega športa je bil dan poseben poudarek kvaliteti dela z vrhunskimi športniki in povečanju števila vključenih v programe usmerjevalnega športa.

Cilji so bili doseženi, kar potrjujejo število kategoriziranih vrhunskih športnikov in število vključenih v programe usmerjevalnega športa za leto 1987.

V letu 1986 se je pričelo z dograditvijo garderob pri ŠD Dobrova, večnamenske ploščadi v KS Rudnik in urejanjem dokumentacije za obnovo Mesarice. Izvedena so bila tudi vzdrževalna dela na manjših objektih.

Občinska **raziskovalna skupnost** se od preteklega leta dalje vključuje v skupni raziskovalni program na nivoju mesta, za kar prispeva 60% vseh pritečenih sredstev. Na podlagi planiranega povečanega obsega sredstev je skupnost v preteklem letu program širila. Zaradi nerealnega planiranja je bila realizacija dotoka sredstev le 49%, kar je pogojevalo, da se nista realizirali nalogi raziskovalnega tabora mladih in raziskovalne naloge specifičnega pomena za občino. Realizirana je bila le naloga pospeševanja inovacijske in raziskovalne dejavnosti. V decembru 1986 je bila svečana podelitev priznanj in nagrad za zahtevnejše inovacije, izume, realizirane predloge tehničnih izboljšav, za organizacijsko delo in dosežke v okviru šolskih dejavnosti, priznanja mladim mentorjem ter za posebne dosežke pri razvoju raziskovalnih dejavnosti. V letu 1987 se bodo izvajale v dosedanjem obsegu.

5. UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA

5.1. Prostorsko planiranje

Na področju urejanja prostora je bila s sprejetjem družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990 prednostna naloga pravočasna priprava in sprejem prostorsko izved-

benih aktov v skladu s sprejeto zakonodajo in programom prostorsko izvedbenih aktov, ki ga je v letu 1986 sprejel mestni izvršni svet.

Ob ustanovitvi Sklada stavbnih zemljišč mesta Ljubljana, je leta prevzel naročila, financiranje in koordinacijo izdelave prostorsko izvedbenih aktov skladno z navedenimi akti in letnim programom dela.

Sprejem prostorsko izvedbenih aktov so v občini organizira ob široki demokratični razpravi s sodelovanjem krajanov in delavcev; saj že v postopku priprave sodelujejo tudi predstavniki krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in strokovnih institucij.

S sprejemom prostorske izvedbene dokumentacije je omogočen usklajen razvoj dejavnosti v prostoru, saj predstavlja osnovo za izvedbo planskih nalog gospodarstva, stanovanjske graditve, komunalnega urejanja in družbenih dejavnosti in s tem pravočasno realizacijo plana po posameznih področjih.

Kljub vsem naporom pa se javljajo problemi ob reševanju tekoče problematike zaradi pomanjkanja novelirane urbanistične dokumentacije, kot posledica omejenih sredstev in velikosti občine, saj zakonodaja ne dopušča več izjem.

V letu 1987 so bili sprejeti naslednji prostorski ureditveni akti:

- Odlok o ugotovitvi, katere sestavine zazidanih načrtov in urbanističnega reda so v nasprotju srednjeročnim družbenim planom občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990 (Uradni list SFRS, št. 2/87)

- Odlok o ugotovitvi, katere sestavine prostorskih izvedbenih aktov so v nasprotju s srednjeročnim družbenim planom občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990 (Uradni list SRS, št. 2/87)

- Za potrebe stanovanjske in ostale gradnje je bil sprejet zazidalni načrt za območje urejanja VS 4/4 Lavrica (RS 5), Uradni list SRS, št. 15/86 in 28/86

- Zazidalni načrt za območje urejanja VS 9/10 Škofljica (VS 245/7) Uradni list SRS, št. 18/87 je namenjen stanovanjski gradnji in spremljajočim dejavnostim

- Sprememba in dopolnitev zazidalnega načrta za delo območja urejanja VP 6/1 Plutal (VP 4), Uradni list SRS, št. 38/86 za potrebe drobnega gospodarstva

- Sprememba zazidalnega načrta za del območja urejanja VS 3/2 - Vič (VS 6) - območje zaklonišča in garaže »duplex«, Uradni list SRS, št. 38/86 ureja parkirna mesta in zaklonišča za stanovanjsko sosesko

- Ureditveni načrt za del območja urejanja VS 2/1 Krakovo (VS 101, Uradni list SRS, št. 15/87), omogoča širitev in sanacijo objekta arhitekture (FAGG - VTOZD ARHITEKTURA)

- Zazidalni načrt za območje urejanja VI 2/8 - območje Muzeja ljudske revolucije Slovenije (VI 2/1, Uradni list SRS, št. 28/86, kot osnova za uresničitev ene od prioritarnih republiških investicij

- Lokacijski načrt za severni odsek Kardeljeve ceste od križišča z Aškerčevo cesto DO križišča s cesto v Mestni log Uradni list SRS, št. 28/86 in 30/86, ki bo najkrajša povezava med mestnimi središčem in južno obvoznico

- Lokacijski načrt za čistilno napravo Rob na Vodovodnem sistemu Dobropolje Turjak, Uradni list SRS, št. 6/86, za vodoodskrbno naselij v občini Grosuplje in Roba

- Prostorsko ureditveni pogoji za območje Krajevne skupnosti Velike Lašče, Uradni list SRS, št. 6/86, ki določajo urbanistične, oblikovne in druge pogoje za posege v prostor.

V tem času so v postopku sprejemanja naslednji prostorsko ureditveni akti:

- Zazidalni načrt za del območja VS 12/5 Kopanke (VS 250/2,3), v fazi priprave predloga odloka.

- Ureditveni načrt za območje urejanja VE 39/1 Hrastence v fazi priprave predloga odloka.

5.2. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

V letu 1986 je bilo v blokovni in več-družinski organizirani gradnji dograjenih 230 stanovanj in sicer 109, katerih dograditev je bila planirana za to leto in 121 stanovanj, ki bi morala biti dograjena v zadnjem tromesečju 1985 leta.

Od planirane dograditve stanovanj v letu 1986 ni bila pričeta gradnja 81 stanovanj in sicer v soseski VS 14/3 Ig in VS 1/3, 1/4 Galjevica.

Za planirano novogradnjo 523 stanovanj v blokovni in večdru-

žinski organizirani gradnji v letu 1986 so bila opravljena pripravljala dela v soseskah, v katerih je po dolgoročnem planu predvideno nadaljevanje stanovanjske gradnje, predvsem v soseski VS 3/2 Vič (Grba) in VS 1/3, 1/4 Galjevica in tudi pričetna gradnja objektov za 312 stanovanj.

Od planirane dograditve 527 stanovanj v letu 1987 je do meseca maja 1987 bilo v gradnji 312 stanovanj v blokovni in večdružinski organizirani gradnji.

Planirana priprava in nadaljevanje gradnje se nadaljuje v soseskah ki se dograjajo in v soseskah, ki so opredeljene v dolgoročnem planu 1986-1990 kot prioritete soseske v planu samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik in mesta Ljubljane.

Največji izpad realizacije stanovanjske gradnje je v soseski VS 14/3 IG v kateri se je pričelo z gradnjo 11/6-1984. Planirana dograditev 44 stanovanj v letu 1985 in 44 stanovanj v letu 1986 ni bila realizirana zaradi nesolidnega izvajanja gradbenih del in njegovih kooperantov. Odbor za graditev pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik je sprejel sklep, da se prekinejo vsi odnosi z doseganim izvajalcem. Nadaljnja gradnja 88 stanovanj se odda najugodnejšemu izvajalcu. Razpis ponudb je bil objavljen in izbor najugodnejšega ponudnika je v teku.

Začetek gradnje 15/5-1987 rok dograditve 13 mesecev.

Na nadaljnjo stanovanjsko gradnjo bodo neugodno vplivali letos sprejeti predpisi glede kreditiranja in obrestnih mer, ter manjši priliv sredstev v sklad vzajemnosti in solidarnosti.

Vse aktivnosti za reševanje preje navedenega vodi Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije.

Na področju prenove Eiprove ulice se nadaljujejo in izvajajo aktivnosti na objektih na katerih je bila pričeta prenova. Eiprova 11, 15 in 17.

Pripravlja se podlaga za izdelavo dokumentacije za prenavo Eiprove 19 in Zihelove 38.

Vzdrževanje stanovanjskega fonda ni zadovoljivo. Izvršujejo se le nujna popravila in vzdrževalna dela ker sredstva stanarin ne pokrivajo vseh stroškov del tekočega vzdrževanja.

Aktivnosti za prehod na ekonoške stanarjne vodi Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije.

5.3. KOMUNALNO GOSPODARSTVO

V 1986 in prvem tromesečju 1987 leta so bile izvršene naslednje, v srednjeročnem družbenem planu opredeljene naloge:

a) Komunalna infrastruktura:

- nadaljevala se je izgradnja kanalizacije na lgu za potrebe zaščite vodnih virov Brest

- nadaljevala se je izgradnja primerne vodovoda sistema ob Cesti v Mestni log

b) Urejanje vodovodov in priključevanje na ljubljanski vodovodni sistem:

zgrajeni oz. v gradnji so naslednji sistemi:

- vodovod ob cesti v Črno vas

- Strojček - Hoja

- Želimeljska dolina

- Selo pri Dobrovi

- Horjul (vodohram)

- Rakitna

- Brezovica (sanacija)

C) Kanalizacija:

- gradila se je kanalizacija za potrebe stanovanjske gradnje v VS 2/10 (Žičnica), VS 14 (lg), VS 3/2 (Grba), VS 1/3 (Jurčkova pot), v Kozarjah, Rožni dolini, Vnanje gorice.

d) Ceste:

Nadaljevala se je gradnja južne obvoznice, obnova ceste lg-Golo in obnova cest v Rožni dolini. Pričete so aktivnosti za izgradnjo Kardeljeve ceste. Pričeta je obnova Tržaške ceste.

e) Promet:

Vzpostavljena je primestna progra Ljubljana-Brezovica-Log-Plešivica.

f) Plin:

Nadaljevala se je izgradnja navezave na zemeljski plin Tržaška-Kozarje.

g) Elektrogospodarstvo:

Elektrogospodarstvo je v skladu s svojim planom nadaljevalo izgradnjo TP in rekonstrukcijo NNO.

h) Vodno gospodarstvo:

Opravljena so bila raziskovalna dela na Šujci ter v povodju Robarske za potrebe vodooskrbe. Nadaljevale so se melioracije pri lgu, opravljena so bila redna vzdrževalna dela odvodnega sistema na Barju.

i) PTT:

Nadaljevala se je izgradnja oimrežja na Lavrici in Škofljici, pričete so aktivnosti za izgradnjo omrežja Brezovica, Plešivica. Potekajo aktivnosti za postavitve kontejnerske centrale na Škofljici. Nadaljevala se je izgradnja glavnega kabla od Cankarjevega doma po Aškerčevi proti dolenski cesti.

Ocena možnosti na področju komunalnega gospodarstva do konca leta 1987

Ocenjujemo, da nekaterih aktivnosti, opredeljenih v letni resoluciji za 1987, ne bo mogoče izvesti, predvsem zaradi pomanjkanja ustreznih finančnih sredstev. To pa pomeni, da bo prišlo do časovnega zamika pri zagotavljanju ustrezne komunalne oskrbe v posameznih ureditvenih območjih, kar pa ima lahko za posledico tudi časovni zamik gradnje drugih objektov tako stanovanjskih kot tudi gospodarskih oziroma kasnejšo uporabo objektov, ki so že v gradnji.

Da bi omilili posledice pomanjkanja finančnih sredstev, bo potrebno k izgradnji komunalnih objektov in naprav pristopiti selektivno s tem, da bo potrebno sprotno usklajevanje tako na nivoju samoupravnih interesnih skupnosti materialne poroizvodnje kot tudi mesta.

6. RAZVOJ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Delo delegacij, zlasti za delegacije za SIS-e materialne proizvojnje, razen delegacije za skupščino komunalne skupnosti ljubljanskih občin še ni popolnoma zaživelo, kar se odraža pri usklajevanju posameznih interesov. Delegacije, katere delujejo v Območni SIS za ptt promet Ljubljana ter delegacija za skupščino OVS je nujno potrebno vključiti v tok dogajanj ter skladno s tem doseči spremembe v sestav konference delegacij.

Realizacija dogovorjenih programov na področju komunalne infrastrukture se izvaja preko enotno dogovorjene politike vseh ljubljanskih občin, tako pri odločitvi, kakor pri zagotavljanju sredstev za izgradnjo objektov in naprav. V ta namen je v letošnjem letu bil uveden samoprispevek v KS lg za izgradnjo komunalne infrastrukture kot lastna sredstva udeležbo skladno sprejetim pravilnikom KSLO za izvajanje krajevnoskupniških programov. Tako zbrana sredstva, oplemenitena s sredstvi drugih SIS-ov materialne proizvodnje ter delovnih organizacij, zagotavljajo realizacijo skrčenih programov začrtanih za leto 1987.

V teku so priprave za uvedbo krajevnega samoprispevka v KS Pijava gorica in KS Brezovica, kateri so namenjeni za realizacijo srednjeročnih razvojnih programov imenovanih krajevnih skupnosti.

Sredstva za zagotavljanje funkcionalnega delovanja KS zlasti delegatskega sistema, se zagotavljajo iz sredstev občinskega proračuna, katere prejemajo KS po dvanajstinah glede na sprejete proračunske obveznosti za leto 1987 po ustaljenih kriterijih. V teku so dogovori za oblikovanje notnih meril in kriterijev za zagotavljanje sredstev krajevnim skupnostim na nivoju ljubljane. Samoupravne interesne skupnosti bodo preko meril združevala sredstva na podlagi samoupravnega sporazuma o medsebojnih obveznostih in odgovornostih za financiranje delovanja delegatskega sistema SIS-ov v KS.

Na področju urejanja medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti med organi KS in zaposlenimi delavci v krajevnih skupnostih je v razpravi samoupravni sporazum, s katerim se zagotavlja delavcem zaposlenim v KS pravice iz delovnih razmerij.

7. SPLOŠNA PORABA

Proračun občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1987 temelji na Dogovoru o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1987, ki povzema osnutke resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije v obdobju od 1986-1987. V skladu z resolucijo za leto 1987 bodo prihodki za splošno porabo za 5 odstotkov zaostajali za nominalno rastjo dohodka na ravni SR Slovenije.

Z zveznim zakonom o začasnih prepovedi razpolaganja z delom

druženih sredstev družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za porabo v letu 1987, je porast prihodkov družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti omejen na 10 odstotno zaostajanje za rastjo dohodka v SR in SAP glede na dovoljen obseg porabe v letu 1986, ki je bil opredeljen z zvezno resolucijo. Iz omejitev po zakonu so izvzete obveznosti po zveznih zakonih in dogovorih, socialni prejemki (na področju splošne porabe priznavalnine borcev NOV) ter davki in prispevki občanov. Glede na to, da bo podatek o rasti dohodka za obdobje januar-marec 1987 znan do konca maja 1987 bo limitirana proračunska poraba ostala na nivoju zadnjega kvartala 1986.

V skladu z usmeritvami družbenega plana na področju davčne politike smo s spremembo odloka o davkih občanov, kjer smo poleg že prej sprejetih olajšav za vlaganja sredstev za nabavo, rekonstrukcijo in modernizacijo osnovnih sredstev, dodali še maksimalno olajšavo (50%) za izgradnjo con VP-4, RP-2, Eiprove ulice in Centra drobnega gospodarstva. Stopnja davka se je iz prejšnjega progresivnega načina obdavčitve spremenila v enotno proporcionalno stopnjo.

V letu 1986 smo za odmero 1985 priznali davčnih olajšav za investicije v višini 47.587.623 din (tu gre za sistem zniževanja davčne osnove), zavezanci so položili depozite v višini 15.180.797 din. Ostalih davčnih olajšav (začetniki, deficitarne dejavnosti, izvozne olajšave, novozaposleni delavci, itd.) je bilo priznanih za 29.190.122 din.

V letošnjem letu se bo začel postopek za spremembo zakona o davkih občanov in dogovora o usklajevanju davčne politike, kjer se bo spremenila osnova za obdavčitev (prej ostanek čistega dohodka, sedaj dohodek), po kriterijih naj bi se obdavčevali avtoprevozniki in gostinci in popolnoma naj bi se spremenil način olajšav za investicije. Naša občina bo aktivno sodelovala pri napovedanih spremembah.

8. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite opredeljene v resoluciji za leto 1986 so se uresničevale skozi programe izvršnega sveta, sveta za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito občine Ljubljana Vič-Rudnik, neposredno pa so jih realizirali sekretariat za ljudsko obrambo, drugi občinski upravni organi ter temeljni nosilci obrambno varnostnih priprav v okviru svojih in skupnega programa. S programi so bile zajete zlasti naloge na področju izdelave in ažuriranja obrambnih in varnostnih načrtov, usposabljanje in opremljanje civilne zaščite, mobilizacijskih zadev, usposabljanja prebivalstva, usmerjanja mladine v vojaške šole in obrambne poklice, nabornih zadev ter narodne zaščite.

Večina nalog na vseh navedenih področjih je bila zadovoljivo realizirana, razen usposabljanja pripadnikov narodne zaščite, saj ni bilo vseh potrebnih programov. Ta naloga je prenešana v leto 1987.

Ugotavljamo pa, da usmerjanje mladih v vojaške šole in obrambne poklice že vrsto let ne daje zadovoljivih rezultatov, tako da bo v bodoče potrebno tem vprašanjem nameniti veliko pozornosti in vse sodelujoče dejavnike animirati k bolj intenzivnemu in kvalitetnejšemu delu.

V prvem trimesečju leta 1987 je bila večina planiranih nalog opravljenih. Prioritetna naloga v letu 1987 pa je uveljavljanje Odloka o temeljnih enotne metodologije in enotnih kazalnikov za izdelavo obrambnih načrtov. Zaradi znanih zamud pri izdaji ustreznih navodil in pojasnil potrebnih za uveljavljanje omenjenega odloka, priprava oziroma izdelava obrambnih načrtov vseh nosilcev obrambnih priprav nekoliko kasni, oziroma ne poteka po rokovniku določenem v republiškem oziroma občinski programu.

V kolikor bodo v teku leta opravljene vse nejasnosti v zvezi z izvajanjem tega odloka ocenjujemo, da bomo do konca leta le uspeli izvršiti načrtovane naloge. Vse ostale naloge, ki so začrtane v resoluciji za leto 1987 so zajete v ustreznih programih pristojnih organov in bodo do konca leta zagotovo realizirane.

9. POŽARNA VARNOST

Na področju požarne varnosti so se v letu 1986 intenzivno izvajali preventivni pregledi po organizacijah združenega dela, zlasti pa je bilo intenzivno preverjanje ustreznosti požarne zaščite v osnovnih šolah in vzgojno varstvenih ustanovah.

V letu 1986 so bili izvršeni pregledi hidrantov na celotnem območju občine.

Člani SIS za varstvo pred požarom Vič-Rudnik in Občinska gasilska zveza so skupno s člani civilne zaščite in gasilskimi društvi ob nesreči v Černobilu aktivno sodelovali pri dekontaminaciji vode. V sušnih mesecih so gasilska društva dovažala pitno vodo v ogrožene kraje občine.

Strokovno izobraževanje na področju požarne varnosti je bilo v letu 1986 zelo razgibano in se nadaljuje tudi v letošnjem letu. Za člane društev in enote civilne zaščite so pripravili različne tečaje. SIS za varstvo pred požarom Vič-Rudnik je investiral nabavo radijskih postaj v šestih sektorjih občine za posodobitev obveščanja in alarmiranja.

V letu 1986 so bila za adaptacije in vzdrževanje gasilskih domov, zlasti starejših, vložena znatna sredstva.

Izvedena so bila tudi razna tekmovanja mladih gasilcev na nivoju občine in v okviru mesta Ljubljane.

V letu 1987 bo posebna pozornost veljala preventivni dejavnosti ter strokovni vzgoji gasilskega kadra, enot civilne zaščite ter tudi širšega prebivalstva. SIS za varstvo pred požarom se bo skupno z Občinsko gasilsko zvezo aktivno vključevala v predprave na XI. kongres Gasilske zveze Slovenije.

10. PREGLED SPLOŠNIH AKTOV, KI JIH SPREJEMA SKUPŠČINA OBČINE

V letošnjem letu so bili sprejeti oziroma so v postopku sprejemanja naslednji splošni akti skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik:

1. Komite za družbene dejavnosti

— osnutek in predlog samoupravnega sporazuma o prevzemu skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij delavskega gibanja, NOB in socialistične izgradnje,

— osnutek odloka o razglasitvi polhograjskega graščinskega kompleksa za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost,

— osnutek odloka o razglasitvi turjaškega grajskega kompleksa za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost.

2. Kmetijstvo in gozdarstvo

— osnutek in predlog odloka o reji, registraciji in označevanju psov ter o postopku z neregistriranimi in necepljenimi psi,

— osnutek odloka o zagotavljanju sredstev za krite stroškov pri vzdrževanju skupnih objektov in naprav na melioracijskem območju občine Ljubljana Vič-Rudnik

3. Obča uprava in proračun

— dogovor o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1987,

— predlog odloka o proračunu občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1987,

— predlog odloka o zaključnem računu proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1986,

— predlog sklepa o zaključnem računu davkov in prispevkov za leto 1986.

4. Urejanje prostora in varstvo okolja

— predlog odloka o spremembi urbanističnega reda za del območja urejanja VS 2/1 Krakovo

— predlog odloka o zazidalnem načrtu za območje urejanja VS 9/10 Škofljica,

— osnutek dopolnitve družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje od 1986–1990 z opredelitvijo poteka avtoceste Ljubljana–Bregana na odseku Malence–Cikava

5. Ljudska obramba

— osnutek in predlog odloka o organizaciji in delovanju civilne zaščite.

6. Sekretariat skupščine

— poslovnik skupščine

Do konca leta 1987 bodo po programu dela sprejeti naslednji akti:

1. Komite za družbene dejavnosti
  - predlog Odloka o razglasitvi Turjaškega grajskega kompleksa za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost
  - osnutek Odloka o razglasitvi Podpeškega jezera za naravno znamenitost
  - osnutek Odloka o razglasitvi Krajinskega parka lški Vintgar
  - osnutek Odloka o razglasitvi Ljubljanskega barja za naravno znamenitost
  - osnutek Odloka o razglasitvi Paviljona ob Cesti dveh cesarjev za kulturni spomenik
2. Kmetijstvo in gozdarstvo
  - predlog Odloka o zagotavljanju sredstev za kritje stroškov pri vzdrževanju skupnih objektov in naprav na melioracijskem območju občine Ljubljana Vič-Rudnik
  - osnutek Odloka o melioracijskem postopku na območju k. o. Brezovica
3. Splošna poraba, proračun in davčna politika
  - osnutek in predlog Aneksa k dogovoru o usklajevanju davčne politike
  - predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1987
  - osnutek in predlog Odloka o davkih občanov
  - predlog Odloka o začasnem financiranju proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1988
4. Urejanje prostora in varstvo okolja
  - predlog Odloka o sprejetju ureditvenega načrta za območje urejanja VI 3/3, VI 3/4 Biocenter
  - predlog Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za del območja urejanja VP 1/2 Rudnik
  - predlog Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za del območja urejanja VP 2/4 Koperska
  - predlog Odloka o sprejetju UN za območje urejanja VE 39/1 Hrastenice
  - predlog Odloka o sprejetju ZN za del območja urejanja VS 2/6 Malči Belič
  - predlog Odloka o sprejetju ZN za del območja urejanja VS 12/5 Kopanke
  - predlog Odloka o sprejetju ZN za območje urejanja VM 2/4, VM 5/1 Motel

11. OCENA MOŽNOSTI DO KONCA LET A

Zaostrene gospodarske razmere in uvajanje realnih elementov poslovanja bistveno vplivata na stanje v gospodarstvu občine, glede na dosežene rezultate pa tudi na realizacijo predvidevanj na področju interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje.

Veliko število OZD z izgubo v prvem četrtletju, poslovanje OZD z motnjami in neugodni trendi v nekaterih organizacijah, stagniranje izvoza in prepočasni premiki na področju prestrukturiranja proizvodnje terjajo nove napore pri razvojnem delu, uvajanju informatike kot podlage za vodenje poslovnih procesov in sprejem poslovnih odločitev in nadaljnje delo na področju kadrov. Resnejši premiki so potrebni zlasti v OZD, ki že dlje časa poslujejo z izgubo, oziroma kjer se povečujejo težave s prodajo izdelkov in s tem zmanjšuje proizvodnja.

Na področju kmetijstva bo možno normalizacijo ekonomike v živinoreji doseči le z ustreznimi ekonomskimi ukrepi. Rejcem bo potrebno zagotoviti takšno ceno, ki jim bo nudila možnosti ne samo za preživetje, marveč tudi za nadaljnji razvoj.

Ob tem, ko bo osrednja pozornost namenjena razmeram v gospodarstvu, pa je doseganje zastavljenih resolucijskih ciljev (hitrejši razvoj občine), odvisno zlasti od aktivnosti na naslednjih področjih:

- komunalna oprema industrijskih con VP 1/2 Rudnik in VP 6/1 Plutal
- opredelitev glede pričetka aktivnosti za izgradnjo v IC na Škofljici in za poslovno gradnjo ob Langusovi in poslovno-stanovanjsko gradnjo ob Bobenčkovi ulici
- pričetek gradnje proizvodnih prostorov Rašica Horjul

- uresničevanje krajevnoskupniških programov v KSLO s posebnim poudarkom na vodooskrbo

- dokončanje centra drobnega gospodarstva ob Tržaški cesti in pričetek gradnje poslovnih enot drobnega gospodarstva v IC VP 1/2

- pričetek gradnje objektov širšega pomena, kot so Muzej ljudske revolucije, Centralna tehniška knjižnica, Kardeljeva cesta, odsek avtoceste bratstva in enotnosti

- dokončanje programa naložb iz samoprispevka III
- realizacija prenove Eipprove ulice

Realne možnosti za realizacijo navedenega so, ob pospešenem delu pri pripravi prostorske dokumentacije in realizacije dogovorjenega v skupščini mesta in SIS na mestni ravni.